Marineministeriets

Kundgørelser for Søværnet

B.

for

Aaret 1940.

Kjøbenhavn
Centraltrykkeriet
1946

Marineministeriets

Kundgørelser for Søfarende

B.

1910

Register.

Side

Arbejder, offentlige, Fortolkning vedr. Cirkulære ang. Betaling af overenskomstmæssige Lønninger ved 17
Artilleriammunition, Bestemmelser for Behandling af 151, 202
Artillerimateriel, Søværnets, Bestemmelser for Tilsyn med og Vedligeholdelse af 137

Fanger, militære, Cirkulære ang. Anbringelse af i civile Arresthuse 108

Internerede fremmede Militærpersoners Retsstilling, Lov om 19
— — Militærpersoner, Anordning om Anvendelse af Straf uden Dom paa 19

Kikkertmateriel, Søværnets, Bestemmelser for Anskaffelse, Fordeling, Eftersyn og Reparation af 137

Legemsøvelser i Søværnet, Bestemmelser for Udøvelse af 5
Luftbomber, Bestemmelser for Behandling af 151, 202
Lønning for i Staten ansatte, som er indkaldt til Civilbeskyttelsestjeneste, Bestemmelser vedr. 115

Nationalitetsmærker, Bekendtgørelse ang. Skibes 1
— — — —, Søværnets Skibe og Luftfartøjer m. v. medvirker ved Udøvelse af Tilsyn med og Overholdelse af 3

Olie, Bestemmelse ang. Opsamling og Aflevering af brugt 71

Side
Politilovgivningen, Midl. Lov om Ændring af m. v. 67
Politimyndighed for Søværnets Skibe og Luftfartøjer, Anordning ang. 133
Politimæssige Bestemmelser i Tilslutning til militære Forhold og Foranstaltninger, Lov om 199
Posters og Patruljers Bevæbning med Stav, Bestemmelser ang. .. 202

Redningsflaader, Søværnets Skibes Medgivelse af 7

Sejlads under Krigsforhold, Anordning om danske Skibes 43
Skildvagtstjenesten, Bestemmelser ang. Posters og Patruljers Bevæbning med Stav og ang. dennes Anvendelse fastsættes i Tilslutning til Bestemmelser for 202
Straffelov, Borgerlig, Midl. Lov om skærpet Straf for visse Overtrædelser af og om Ændring af Politilovgivningen 67
Søtransportvæsenet, Overenskomst mellem Marineministeriet og Krigsministeriet vedr. 93

Taageudviklingsmateriel, Bestemmelser for Behandling af ... 151, 202

Vaaben, Lov om Handel med samt Tilvirkning og Besiddelse af .. 87
Varme- og Varmtvandsbidrag i Tjenesteboliger, Bestemmelser vedr. 126

B. 1 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 15de Januar 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1. Bekendtgørelse

(af 30te December 1939 med senere Ændring, jfr. Bekendtgørelse Nr. 464 af 25de September 1945).

angaaende

Skibes Nationalitetsmærker.

(Ministeriet for Handel, Industri og Søfart).

I Medfør af § 6 i Lov om Forholdsregler til Skibsfartens Betryggelse af 29de Marts 1920 med senere Ændringer (Lovbekendtgørelse Nr. 176 af 15de April 1930) og kgl. Anordning af 20de Oktober 1939 om Skibes Nationalitetsmærker bekendtgøres herved efter Samraad med Marineministeriet følgende:

§ 1.

Ethvert dansk Skib skal udenfor Havn hele Døgnet føre det danske Nationalflag i passende Størrelse og maa ikke, hverken i eller udenfor Havn, føre eller vise andet Nationalflag end det danske, ligesom danske Skibe ej heller maa føre, vise eller benytte noget andet Flag paa en saadan Maade, at det kan opfattes som et Nationalflag eller volde Tvivl med Hensyn til Skibets danske Nationalitet.

§ 2.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Det forbydes danske Skibe at føre, vise eller have paamalet fremmede Nationalitetsmærker, ligesom danske Skibe ej heller maa føre, vise eller have paamalet noget andet Mærke end det danske Nationalflag paa en saadan Maade, at det kan opfattes som et Nationalitetsmærke eller volde Tvivl med Hensyn til Skibets danske Nationalitet.

§ 3.

Ethvert fremmed Skib i dansk territorialt Farvand skal udenfor Havn hele Døgnet føre sit eget Lands Nationalflag og maa ikke, hverken i eller udenfor Havn, føre eller vise noget andet Lands Nationalflag.

§ 4.

Fremmede Skibe i dansk territorialt Farvand maa ikke føre, vise eller have paamalet andre Nationalitetsmærker end deres eget Lands.

§ 5.

Bestemmelserne i §§ 1 og 2 finder ikke Anvendelse paa Skibe, der henhører under Krigsministeriet eller Marineministeriet, og ej heller paa Skibe, der udelukkende anvendes i danske Havne, Kanaler, Aaer og Indsøer.

§ 6.

Overtrædelse af denne Bekendtgørelse straffes i Henhold til § 7 i Lov om Forholdsregler til Skibsfartens Betryggelse af 29de Marts 1920 med senere Ændringer, jfr. § 6 i Lov om Ikrafttræden af Borgerlig Straffelov m. v. af 15de April 1930, med Bøder fra 5 Kr., for saa vidt Forholdet ikke efter den almindelige Lovgivning medfører større Straf.

§ 7.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks. Samtidig ophæves Bekendtgørelse Nr. 367 af 20de Oktober 1939 angaaende Skibes Nationalitetsmærker.

2. Ministeriet har bestemt, at Søværnets Skibe og Luftfartøjer m. v. medvirker ved Udøvelse af Tilsyn med Overholdelse af de i Kgl. Anordning af 20de Oktober 1939 (Kdg. B. 29-1939, Pkt. 1) og i Ministeriet for Handel, Industri og Søfarts Bekendtgørelse af 30te December 1939 (foranstaaende Pkt. 1) indeholdte Bestemmelser angaaende Skibes Nationalitetsmærker.

Opmærksomheden henledes paa, at Ministeren for Handel, Industri og Søfart i Henhold til § 8 i Lov om Forholdsregler til Skibsfartens Betryggelse af 29de Marts 1920 med senere Ændringer bestemmer, hvorvidt Paatale skal finde Sted.

Omhandlede Tilsyn udøves iøvrigt af Politi-, Told- og Havnemyndigheder samt af Skibsinspektører og Skibssynsmænd under Statens Skibstilsyn.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Alsing Andersen.

B. 2 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 10de Februar 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1.

Bestemmelser
for
Udøvelse af Legemsøvelser i Søværnet.

Legemsøvelser udøves paa Søværnets Skoler i Henhold til de gældende Skoleplaner.

I Skibe, ved Divisionerne, paa Kystdefensionens Forter, ved Luftmarinestationer og paa Søværnets Kaserne udøves Legemsøvelser efter nedenstaaende Regler og i det Omfang, Forholdene tillader det:

1. Chefen beordrer en dertil egnet af Skibets (Divisionens, Fortets, Luftmarinestationens, Kasernens m. v.) Officerer til at føre det fornødne Tilsyn med Gymnastikkens og Idrættens Udøvelse samt til at organisere den frivillige Idræt.

2. Efter Omstændighederne vil en Gymnastiklærer eller Hjælpegymnastiklærer kunne udkommanderes med Skibene eller til Forterne og Luftmarinestationerne. Gymnastiklæreren har den direkte Ledelse af Gymnastik og Idræt og assisterer den hermed tilsynsførende Officer.

Saafremt ingen Gymnastiklærer eller Hjælpegymnastiklærer er udkommanderet med Skibet, beordrer Chefen en dertil egnet Befalingsmand til at forrette denne Tjeneste.

Til Divisionerne, Søværnets Kaserne, Eksercerskoler samt Artilleri- og Signalskoler m. fl. tilkommanderes Gymnastiklærere til daglig Tjeneste fra Personelkontoret efter Aftale med Gymnastikinspektøren.

3. Gymnastik og Idræt udøves i Henhold til Reglement for Legemsøvelser i Søværnet og i den Udstrækning, som Chefen efter Forholdenes Natur, Togtets Formaal m. m. maatte finde det formaalstjenligt.

Der gives Besætningen om Sommeren, naar Forholdene tillader det, Undervisning i Svømning og Livredning. I Øvelsestiden er Deltagelsen obligatorisk, udenfor Øvelsestiden er den frivillig.

4. Den frivillige Idræt ledes og organiseres af et Idrætsudvalg, bestaaende af:

Den med Gymnastik og Idræt tilsynsførende Officer som Formand.

Gymnastiklæreren og 1 à 2 Mand af Besætningen.

Idrætsudvalget nedsættes af Chefen.

5. Udenfor Øvelsestiden kan der af Gymnastiklæreren gives 1 Times daglig Undervisning i Vaabenøvelser eller anden Idræt for frivillige af Besætningen.

6. Den Officer, der har Tilsyn med Gymnastik og Idræt, fører en særlig Journal over Virksomheden, omhandlende:

a. Lærere og Hjælpelærere.
b. Gymnastik- og Idrætsmateriel.
c. Den daglige Gymnastikundervisning og anvendt Tid hertil.
d. De paa Togtet dyrkede Idrætsgrene og anvendt Tid hertil.
e. Antal frivillige Deltagere.
f. Afholdte Idrætsprøver (Søværnets Tikamp, Idrætsmærkeprøver m. m.).
g. Opnaaede Resultater (Konkurrencer, Præmier m. m.)

Journalen indsendes, ledsaget af Chefens Bemærkninger, for Skibenes Vedkommende ved Togtets Slutning, og for Divisionernes Vedkommende een Gang aarlig (pr. 1ste Januar), til Chefen for Kystflaaden. For Forters, Luftmarine-

stationers og Søværnets Kasernes Vedkommende indsendes Journalen til henholdsvis Chefen for Kystdefensionen, Chefen for Flyvevæsenet og Chefen for Flaadestationen.

Journalen videresendes til Personelkontoret og derfra til Gymnastikinspektionen.

2. I Tilslutning til det ved §§ 5, 6 og 7 i Regulativ af 26de Juni 1925 for Bygning og Undersøgelse af Flaadens Skibe samt disses Forsyning med Redningsmidler m. m. (Kdg. B. 13-1925) fastsatte har Ministeriet bestemt følgende:

Indtil videre medgives der Søværnets Skibe undtagen Undervandsbaade udover de nu reglementerede Redningsmidler, Redningsflaader efter nedenstaaende Regler:

I Skibe	med	indtil	50	Mands	Besætning	1	Redningsflaade
»	»	»	100	»	»	2	Redningsflaader
»	»	»	200	»	»	3	»
»	»	»	300	»	»	4	»
»	»	»	400	»	»	5	»
»	»	»	500	»	»	6	»

Som Standard-Redningsflaade benyttes Carley-Redningsflaaden, der kan bjerge 11 Mand indenbords eller 22 Mand indenbords og udenbords.

— —

Alsing Andersen.

Aising Andersen.

B. 3 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 23de Februar 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

---

5. Efter Henstilling fra Socialministeriet har Statsministeriet anmodet Marineministeriet om at henlede de paagældende Myndigheders Opmærksomhed paa, at Ordene »saadanne, som har forsikret sig mod Arbejdsløshed«, i Statsministeriets Cirkulærer af 7de Juni 1933 og 28de Februar 1935 angaaende Betaling af overenskomstmæssige Lønninger ved alle Arbejder, der udføres for Statens eller Kommunernes Regning eller med Tilskud fra Stat eller Kommune (Kdg. B. 23-1933, Pkt. 2, jfr. B. 5-1935, Pkt. 2, B. 3-1936, Pkt. 6, B. 9-1936, Pkt. 8, og B. 20-1939, Pkt. 6), skal forstaas som: »saadanne, som har forsikret sig mod Arbejdsløshed gennem Medlemskab i en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse«, dog saaledes, at Medlemmer af Kristelig Arbejdsløshedskasse, som før 1ste April 1938 maatte være antaget til og stadig er beskæftiget ved Arbejder af den i Cirkulæret omhandlede Art, ikke bør afskediges som Følge af, at den Kassen meddelte offentlige Anerkendelse er bortfaldet fra den nævnte Dato at regne, selvom de er blevet staaende som Medlemmer af Kristelig Arbejdsløshedskasse.

Alsing Andersen.

B. 3 - 1960.

MARINEMINISTERIET.

København, den 5te Marts 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1.

Lov

(af 15de Februar 1940)

om

internerede fremmede Militærpersoners Retsstilling.

§ 1.

Fremmede Militærpersoner, der interneres her i Riget, er under deres Ophold her undergivet Militær Straffelov og Militær Retsplejelov, derunder Bestemmelsen i sidstnævnte Lovs § 61, 3die Stykke.

§ 2.

Denne Lov træder straks i Kraft.

2.

Anordning

(af 21de Februar 1940)

om

Anvendelse af Straf uden Dom paa her i Landet internerede fremmede Militærpersoner.

§ 1.

Kommandanter i Garnison, Lejr eller militært Etablissement, hvori Personer af fremmede Landes Krigsmagt er internerede, har over disse den samme Myndighed til at paalægge Straf uden Dom, som ved de Allerhøjeste Anordninger

af 23de Juni 1937 er tillagt Rettergangschefer ved Hæren og Søværnet over de dem undergivne.

§ 2.

Direktøren for Københavns Militærhospital, Chefen for et militært Sygehus og Skibschefer har samme Straffemyndighed over for internerede som over for danske Militærpersoner.

§ 3.

Betinget Straf kan ikke anvendes.

§ 4.

Den, hvem Straf uden Dom er paalagt, kan ikke fordre Sagen henvist til Retten og derved hindre Straffens Fuldbyrdelse, men han kan fremføre Klage over den, der har paalagt Straffen, og for saa vidt Formaalet med Klagen kun er at faa Straffepaalæggets Lovmedholdelighed undersøgt, kan intet Strafansvar paalægges ham for Klagen.

Fremføres saadan Klage, kan Straffens Fuldbyrdelse standses.

§ 5.

Ved Anvendelse af Disciplinarmidler kommer Militær Retsplejelovs almindelige Regler til Anvendelse med de af Forholdenes Natur følgende Lempelser. Myndighed til at anvende dem tilkommer Kommandanten (Skibschefen, Sygehuschefen), men kan af denne delegeres til en Befalingsmand eller ligestillet — eventuelt en blandt de internerede udpeget Befalingsmand eller ligestillet — der anvendes som foresat over for de ham undergivne.

§ 6.

En Befalingsmand eller ligestillet blandt de internerede, der anvendes som foresat for sine Landsmænd, har Myndighed til som rent foreløbig Foranstaltning at anholde en undergiven efter Bestemmelserne i Militær Retsplejelovs § 26. Melding bør straks afgives til Kommandanten.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Alsing Andersen.

MARINEMINISTERIET.

København, den 19de Marts 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1.

Anordning

(af 21de Februar 1940)

om

danske Skibes Sejlads under Krigsforhold.

(Ministeriet for Handel, Industri og Søfart).

§ 1.

Danske Skibe skal under Sejlads i Farvande, hvor Krigsbegivenheder finder Sted, nøje følge de af Ministeren for Handel, Industri og Søfart til Betryggelse mod Farer for Sejladsen givne Forskrifter og Anvisninger.

§ 2.

Bestemmelserne i nærværende Anordning kommer ikke til Anvendelse paa Skibe, der henhører under Krigsministeriet eller Marineministeriet.

§ 3.

Denne Anordning træder i Kraft straks.

— —

Alsing Andersen.

B. 6 - 1910.

MARINEMINISTERIET.

København, den 16de Marts 1910.

Kundgørelse for Søfarende.

Anordning

(af 27de Februar 1880)

om

danske Skibes Sejlads under Krigstørhold.

(Ministeriet for Handel, Industri og Søfart).

§ 1.

Danske Skibe skal under Sejlads i Farvande, hvor Krigsoperationer finder Sted, rette Sejlet de af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart til Bedrevarelse med Hensyn for Sejladsen givne Forskrifter og Anvisninger.

§ 2.

Bestemmelserne i nærværende Anordning komme ikke til Anvendelse paa Skibe, der høre under Krigsministeriet eller Marineministeriet.

§ 3.

Denne Anordning træder i Kraft straks.

Alsing Andersen.

MARINEMINISTERIET.

København, den 16de Maj 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1.

Midlertidig Lov

(Nr. 219 af 1ste Maj 1940)

om

skærpet Straf for visse Overtrædelser af Borgerlig Straffelov og om Ændring af Politilovgivningen.

(Justitsministeriet).

§ 1.

Stk. 1. Begaas nogen af de i Borgerlig Straffelov omhandlede Forbrydelser under saadanne Omstændigheder, at Forbrydelsens Udførelse er blevet lettet eller dens Farlighed forøget ved en af Myndighederne iværksat eller en faktisk foreliggende Mørklægning eller ved en under Luftangreb eller som Følge af Fare for Luftangreb bestaaende Tilstand, anses dette som en særdeles skærpende Omstændighed, og saavel den mindste som den højeste for den paagældende Forbrydelse foreskrevne Straf forhøjes til det dobbelte. Anvendelse af betinget Straffedom er i saadanne Tilfælde udelukket.

Stk. 2. Den i Stk. 1 angivne Forhøjelse af Straffen medfører ikke, at Nævninger skal medvirke ved Paadømmelsen.

§ 2.

Stk. 1. I de Tilfælde, hvor Politidirektøren i København i Henhold til § 9 i Lov af 11. Februar 1863 angaaende Omordning af Københavns Politi m. v. eller en Politimester i Medfør af § 7 i Lov Nr. 21 af 4. Februar 1871, indeholdende Bestemmelser om Politiet uden for København, kan træffe midlertidige Foranstaltninger for den enkelte Politikreds til Sikring af den offentlige Orden, Fred og Sikkerhed m. v., kan Justitsministeren træffe tilsvarende Bestemmelser gældende for hele Landet. Overtrædelse saavel af de af Justitsministeren i Henhold til foranstaaende udfærdigede Bekendtgørelser som af de af Politidirektøren i København eller en Politimester i Henhold til de nævnte Lovregler trufne Bestemmelser straffes med Bøde, Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar.

Stk. 2. Overtrædelse af de i Henhold til de ovennævnte Love af 11. Februar 1863 og 4. Februar 1871 udfærdigede Politivedtægter straffes med Bøde eller Hæfte indtil 3 Maaneder eller under skærpende Omstændigheder med Fængsel i samme Tid. Paa samme Maade straffes Overtrædelse af Lov af 11. Februar 1863 § 13 og Lov af 4. Februar 1871 § 11.

Stk. 3. (som ændret ved Lov Nr. 206 af 9de Maj 1942). Sager om Overtrædelse af de i nærværende Paragraf omhandlede Bestemmelser behandles som Politisager. De i Lov om Rettens Pleje Kap. 68 (Beslaglæggelse), Kap. 69 (Ransagning), Kap. 71 (Anholdelse) og Kap. 72 (Fængsling) omhandlede Retsmidler finder dog Anvendelse i samme Omfang som i Sager, som det efter de almindelige Regler i Lov om Rettens Pleje tilkommer Statsadvokaten at forfølge. Nedlægges der af Anklagemyndigheden Paastand om Idømmelse af Fængselsstraf, skal der paa Tiltaltes Forlangende beskikkes ham en Forsvarer.

§ 3.

Denne Lov træder straks i Kraft. Der kan ved kgl. Anordning træffes Bestemmelse om dens Bortfald.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

---

5. I Anledning af det af Handelsministeriet i »Bekendtgørelse — af 1. ds. — om Opsamling og Genraffinering af brugte Smøreolier m. v.« meddelte Forbud mod, at brugt Smøre- og Skylleolie (Spildeolie) bortkastes, brændes, ødelægges eller anvendes til andre Formaal end Smøring henholdsvis Skylning, og med Henvisning til det i samme Bekendtgørelse indeholdte Paabud om at drage Omsorg for, at fremkommen Spildeolie — der ikke unødigt maa forurenes — opsamles og sorteres, bestemmer Ministeriet, at de forskellige Arter af Spildeolie for Søværnets og øvrige under Marineministeriet hørende Institutioners Vedkommende opsamles hver for sig — efter den Anvendelse, der har været gjort af hver enkelt Oliesort — paa særskilt Emballage, der forsynes med tydelig Mærkning om Indholdet.

Al saaledes opsamlet Spildeolie afleveres (afsendes) — medmindre anden særlig Bestemmelse maatte være truffet — lejlighedsvis til Flaademagasinet.

Alsing Andersen.

B. 15 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 25de Juni 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1. **Hans Majestæt Kongen** har under 10de Maj 1940 stadfæstet Lov om Handel med samt Tilvirkning og Besiddelse af Vaaben m. v. (Nr. 246 — Justitsministeriet; ændret ved Bekendtgørelse Nr. 77 af 1ste Oktober 1945).

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Alsing Andersen.

MARINEMINISTERIET.

København, den 4de Juli 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1.

Overenskomst

(af 10de Juni 1940)

mellem

Marineministeriet og Krigsministeriet vedrørende Søtransportvæsenet.

§ 1.

Søtransportvæsenets Hovedopgave er at bestride al Transportvirksomhed paa Søen, som i Krigsmagtens Interesse bliver nødvendig ved Forberedelse til Mobilisering, ved Mobilisering og under Krig.

§ 2.

Søtransportvæsenet henhører under almindelige Forhold under Marineministeriet.

§ 3.

Naar Mobiliseringsvarsel udstedes eller Krigstilstand erklæres, eller naar Marineministeriet og Krigsministeriet

under Hensyn til mulig forestaaende Mobilisering bliver enige derom, overgaar Søtransportvæsenet til udelukkende at være Krigsministeriet underlagt.

§ 4.

Naar Søtransportvæsenet overgaar til Krigsministeriet, afgiver Marineministeriet det til Søtransportvæsenet efter Forhandling med Krigsministeriet under Mobilisering udsatte Personel, medens det fornødne øvrige Personel samt Automobiler o. l. stilles til Raadighed af Krigsministeriet.

§ 5.

Søtransporter, som foregaar under Eskorte af Krigsskibe, underlægges disses Chefer, saalænge Eskorteringen varer.

§ 6.

Søtransportvæsenet skal sikre Søværnet og Hæren et saa fuldstændigt Kendskab som muligt til alle de Forhold, som betinger dets Anvendelse i militære Øjemed.

Efter Marineministeriets (Søværnskommandoens) og Krigsministeriets (Generalkommandoens) Ønske eller paa eget Initiativ tager det Spørgsmaal vedrørende hensigtsmæssig Ordning af militære Søtransporter under Overvejelse og fremkommer eventuelt med Forslag desangaaende. Det udarbejder efter Generalkommandoens nærmere Anvisninger de nødvendige Planer for Søtransporter saavel ved Sikringsstyrkes Formering som ved Mobilisering.

Søtransportvæsenet indsamler alle fornødne Oplysninger af Betydning for Ind- og Udskibning samt Omskibning af Personel og Materiel. Det skaffer sig ligeledes indgaaende Kendskab til det af Landets flydende Materiel, der iøvrigt kan blive Tale om at anvende af Krigsmagten. Det undersøger saadant Materiels Transportevne m. v. og dets Anvendelighed for de forskellige Havne og Farvande, der kan blive Tale om at benytte. Det indvundne Materiale bearbejdes, saa det foreligger i en overskuelig Form, bl. a. med Henblik paa Skibsudpegningsnævnets Virksomhed.

§ 7.

Søtransportvæsenet forbereder og leder de i Fredstid ved Hærens Øvelser forefaldende Søtransporter i Henhold til de dertil givne Direktiver og Bevillinger.

§ 8.

Marineministeriet og Krigsministeriet — og de disse underlagte Myndigheder — holder Søtransportvæsenet underrettet om alle Planer og Dispositioner vedrørende Søtransporter af saavel Personel som Materiel og Forsyninger samt om øvrige Planer og Dispositioner vedrørende flydende Materiel, saaledes at Søtransportvæsenet kan træffe de fornødne Forberedelser samt erhverve Kendskab til Krigsmagtens samlede Behov af flydende Materiel.

§ 9.

Søtransportvæsenet staar i direkte tjenstlig Forbindelse med saavel Marine- som Krigsministeriet og paa disses Vegne med henholdsvis Søværnskommandoen og Generalkommandoen samt med saadanne Myndigheder under begge Ministerier, som det maatte blive bemyndiget til at søge Forbindelse med.

§ 10.

Søtransportvæsenets Udgifter afholdes normalt af Marineministeriets Budget.

Udgifter ved de Foranstaltninger, Krigsministeriet maatte træffe som Forberedelser til Mobilisering (Udførelse af Øvelser, Rekognosceringer, Anskaffelse og Vedligeholdelse af Hjælpemateriel), afholdes dog af Krigsministeriets Budget.

I de Tidsrum, hvor Søtransportvæsenet i Henhold til § 3 er underlagt Krigsministeriet, afholder dette Søtransportvæsenets Udgifter, hvorfra dog undtages Lønningsudgifter til den Del af Søtransportvæsenets Personel, der er afgivet fra Søværnet.

§ 11.

Overenskomst af 5te September 1903 mellem Marineministeriet og Krigsministeriet vedrørende Søtransportvæsenet ophæves.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Alsing Andersen.

MARINEMINISTERIET.

København, den 10de August 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

2.

Cirkulære

(af 5te Juli 1940)

til Inspektøren for Københavns Fængsler og samtlige Politimestre angaaende militære Fangers Anbringelse i civile Arresthuse.

(Justitsministeriet)

Efter Forhandling med Krigsministeriet og Marineministeriet skal Justitsministeriet herved meddele, at der med Hensyn til Hærens og Søværnets Benyttelse af de civile Arresthuse til Husning af militære Varetægtsfanger og Fuldbyrdelse af de i Militær Straffelov Nr. 114 af 7. Maj 1937 § 16 nævnte Frihedsstraffe vil være at iagttage følgende Regler:

I.

Almindelige Bestemmelser.

1) De efterfølgende Regler kommer kun til Anvendelse paa Personer, der efter Ophold i Arresthuset skal tilbage til

Militærtjenesten. For Militærpersoner, der inden Afleveringen er hjemsendte, gælder Bestemmelserne i Justitsministeriets Cirkulære Nr. 182 af 12te September 1938.

2) Bestemmelse om, at en anholdt eller fængslet Militærperson skal indsættes i civilt Arresthus, træffes af vedkommende militære Myndighed, jfr. § 30, Stk. 1, i Bekendtgørelse Nr. 214 af 12te Maj 1937 af Militær Retsplejelov.

3) Vagtarrest, skærpet Arrest og streng Arrest afsones i civilt Arresthus.

Herfra gælder dog følgende Undtagelser:

a) naar Ikendelse sker for kortere Tid end 6 Dage,
b) naar Straffen ikendes Officerer o. l., Befalingsmænd af Officiantgruppen o. l. og Befalingsmænd af Kvartermestergruppen,
c) naar Ikendelse sker ved de i København eller Københavns Omegn samt i Helsingør garnisonerede Afdelinger m. fl.

I disse Tilfælde vil Afsoningen finde Sted i militært Arresthus, medmindre dette paa Grund af Pladsmangel eller af andre Aarsager er umuligt.

4) Hæftestraffe og Fængselsstraffe afsones i Almindelighed i civilt Arresthus, (resp. Statsfængsel).

5) Militære, der skal indsættes i civilt Arresthus, indsættes almindeligvis i Stedets Arresthus, medmindre der af Direktøren for Fængselsvæsenet og den stedlige militære Myndighed er truffet anden Overenskomst, eller særlige Omstændigheder i det enkelte Tilfælde begrunder Afvigelse fra Reglen.

6) Militære Fanger er under deres Ophold i civilt Arresthus underkastet de almindelige for Fanger i Arresthuse gældende Ordensbestemmelser. De bærer under Opholdet militær Beklædning.

Om personlig Visitation gælder de almindelige Regler, dog at saadan Visitation uden for de Tilfælde, hvor øjeblikkelig Visitation af Sikkerhedshensyn er nødvendig, navnlig overfor berusede anholdte, ikke maa foretages paa Officerer o. l., Befalingsmænd af Officiantgruppen o. l. og Befalingsmænd af Kvartermestergruppen uden efter Arrestinspektørens nærmere Bestemmelse.

Under Gaardtur bør militære Fanger holdes afsondrede fra civile Fanger og fra militære Fanger af lavere eller højere Grad.

7) Myndigheden som Arrestinspektør tilkommer i København Fængselsinspektøren, udenfor København den Politimester, der som Arrestinspektør bestyrer Arresthuset, dog at Straf for Brud paa Orden og Disciplin ikendes af vedkommende militære Myndighed efter Indberetning fra Arrestinspektøren.

II.

Modtagelse.

A. Strafafsoning.

1) Indsættelsesordre skal foreligge skriftlig, udfærdiget af vedkommende Rettergangschef (Garnisonskommandant, Pladskommandant eller Regimentschef, Eskadrechef, Skibschef eller Stationschef).

2) Ordren skal indeholde Oplysning om den indsattes Afdeling (Skib), Nr., Aargang, fulde Navn, Fødested og Fødselsdato samt Straffens Art og Varighed.

3) Der skal medfølge Udskrift af Dommen og Akterne eller Afskrift af den Befaling, ved hvilken Straffen uden Dom er paalagt.

4) Indberetning om Indsættelsen afgives straks af Arrestforvareren til Arrestinspektøren.

B. Varetægt.

1) Der skal ligeledes i Almindelighed foreligge skriftlig Indsættelsesordre udfærdiget af Rettergangschefen indeholdende Oplysninger svarende til de foran under A. 2) nævnte. Indberetning om Indsættelsen afgives af Arrestforvareren til Arrestinspektøren.

2) Kan en saadan Ordre ikke i rimelig Tid skaffes inden Indsættelsen, skal anholdte militære dog modtages, naar der foreligger en foreløbig skriftlig Ordre fra den nærmest foresatte Chef (Afdelings- eller Underafdelingschef, Vagtchef

om Bord), eller det begæres af en af den anholdte overordnet Befalingsmand eller ligestillet, der er i Uniform eller er kendt eller legitimerer sig som saadan, eller af en militær Vagt, Post, Patrouille eller andet Kommando.

Indberetning om Indsættelsen afgives ufortøvet af Arrestforvareren til Arrestinspektøren, der straks sender Meddelelse til Rettergangschefen, eller hvis denne ikke er kendt, til Garnisons- eller Pladskommandanten eller Skibschefen. Er der ikke Garnisonskommandant eller Pladskommandant paa Stedet, sendes Meddelelse til nærmeste Garnisonskommandant. Rettergangschefen (Garnisonskommandanten, Pladskommandanten eller Skibschefen) udfærdiger og indsender snarest fornøden Indsættelsesordre eller foranlediger den anholdte løsladt.

3) Paa samme Maade forholdes, naar det civile Politi uden Begæring fra de militære Myndigheders eller fra en militær Befalingsmands Side indsætter en militær Person i et civilt Arresthus.

III.

Behandling.

A.

Varetægtsfanger (herunder anholdte) behandles overensstemmende med de almindelige Bestemmelser angaaende Behandling af Varetægtsfanger.

B.

Fuldbyrdelse af Vagtarrest, skærpet Arrest og streng Arrest sker i Overensstemmelse med de om Fuldbyrdelse af Frihedsstraf indenfor Hæren og Søværnet gældende Bestemmelser, for Tiden kgl. Anordning af 23de Juni 1937, saaledes som den er ændret ved kgl. Anordning af 26de Juni 1940. De i de paagældende Bestemmelser fastsatte Regler for Fangernes Behandling svarer til de for Fuldbyrdelse af Hæftestraf ved kgl. Anordning af 24de December 1932 fastsatte med de nedenfor angivne Afvigelser:

Arrestinspektørens Tilladelse til at faa Rengøring ud-

ført mod Betaling kan kun gives til Officerer o. l., Befalingsmænd af Officiantgruppen o. l. og Befalingsmænd af Kvartermestergruppen.

Vagtarrest.

Vagtarrest udstaas saa vidt muligt i Enrum. Naar den udstaas i Fællesskab, iagttages, at kun Fanger af samme Grad sættes sammen.

Fangerne beskæftiges paa sædvanlig Maade, medmindre de militære Myndigheder er i Stand til at anvise Fangen Arbejde, der kan udføres i Cellen og er forenelig med Arrestordenen. For saadant Arbejde betales ingen Ducør af Arresthuset.

Besøg tillades ikke den første Uge, medmindre særlige Omstændigheder gør Undtagelse rimelig. De følgende 3 Uger tillades et Besøg ugentlig. Arrestinspektøren kan tillade Lempelser, naar Omstændighederne taler derfor.

Læsning af Bøger og Tidsskrifter af rent underholdende Art tillades kun i særlige Undtagelsestilfælde i stærkt begrænset Omfang og under Hensyn til Bogens Indhold.

Skærpet Arrest.

Skærpet Arrest udstaas som Vagtarrest med nedenstaaende Skærpelser:

1) Den udstaas altid i Enrum, og Fangen holdes ligeledes afsondret under Gaardture,
2) Kosten er ubetinget den almindelige Fangekost, dog gives som Drikke kun Vand,
3) Tobaksrygning er ikke tilladt,
4) Beskæftigelse er ikke tilladt, ej heller Læsning.

Besøg til Fanger, der udstaar skærpet Arrest, tillades normalt kun, naar Straffetiden er over 15 Dage, og derefter kun 1 Gang ugentlig og kun ganske kortvarigt.

Viser der sig under Udstaaelsen Tegn paa psykisk Abnormitet hos Fangen, tilkaldes Lægen, der afgør, om Fangen kan fortsætte Afsoningen, eller om han skal hensættes i Vagtarrest, til vedkommende Ministeriums Afgørelse i Sagen kan foreligge.

Streng Arrest.

Streng Arrest udstaas som skærpet Arrest, dog med den Skærpelse, at Kosten alene bestaar af følgende:

Der gives hver Fange daglig 1000 g groft Rugbrød skaaret i Skiver af passende Tykkelse, ca. 70 g. Efter Lægens Ordre kan gives lyst Rugbrød eller Sigtebrød. Dertil det fornødne Salt og Vand.

Desuden gives der hver Fange daglig og skiftevis enten $^1/_2$ l Sødmælk eller 150 g kogte Kartofler.

Mælken og Kartoflerne gives om Middagen. Efter 10 Straffedages Forløb gives der dog hver Fange baade $^1/_2$ l Sødmælk og 150 g kogte Kartofler daglig. Mælken gives da normalt om Middagen og Kartoflerne om Aftenen.

Straffen udstaas i Perioder paa 5 Dage, adskilt af to Mellemfristdage. Er Straffen ikendt i 7 Dage eller derunder, udstaas den uden Afbrydelse. Er Straffetiden 8 Dage, gives 2 Mellemfristdage efter 4 Dages Forløb.

Mellemfristernes Varighed kan efter den dømtes Begæring og med Lægens Samtykke (vedkommende Militærlæge eller Arresthuslæge) nedsættes fra to til een Dag, eller, for saa vidt Straffetiden ikke overstiger 10 Dage, helt bortfalde.

Mellemfristdagene udstaas som Vagtarrest.

Besøg til Fanger, der afsoner streng Arrest, tilstaas normalt kun, for saa vidt Straffetiden er over 15 Dage, derefter kun i Mellemfristerne, kun een Gang ugentlig og kun ganske kortvarigt.

Viser Fangen Tegn paa psykisk Abnormitet, forholdes som med Hensyn til skærpet Arrest fastsat. Det samme gælder, hvis det viser sig, at Fangen ikke kan taale den foreskrevne Kost.

Den Tid, i hvilken en Fange indlægges paa Sygehus, medregnes ikke til Straffetiden.

C.

Fuldbyrdelse af Fængsel og Hæfte sker efter de almindelige herom gældende Regler, jfr. dog Bestemmelserne ovenfor i Afsnit I.

IV.

Løsladelse.

Løsladelse (Løstagelse) af anholdte sker ved skriftlig Ordre fra vedkommende militære Myndighed.

Iøvrigt vil der af vedkommende militære Myndighed i betimelig Tid blive givet Arrestinspektøren Meddelelse om, naar Løsladelsen skal ske, og om Fangen vil blive afhentet.

Hvis en til Søværnet hørende Person bliver færdig med Afsoning af en Straf paa et Tidspunkt, da Skibet ikke er i Havnen, løslades han med Ordre til uopholdelig at afrejse til København og snarest melde sig paa Søværnets Kaserne, medmindre Skibet har givet anden Ordre. Fornødne Rejsepenge vil af Skibet rettidig blive tilstillet Arresthuset.

V.

Refusion af Udgifter.

Udgiften ved de af Cirkulæret omfattede Militærpersoners Ophold i Arresthusene afregnes fra den 1. April 1940 at regne direkte mellem Justitsministeriet og de militære Ministerier efter den for civile Fangers Underhold og Forplejning i Arresthusene gældende almindelige Takst. Til Brug herved indsender Politimesteren umiddelbart efter hvert Aars 1. April og 1. Oktober og senest inden den 10. i den paagældende Maaned, første Gang pr. 1. Oktober 1940, til Direktøren for Fængselsvæsenet Indberetning om de af Cirkulæret omfattede Militærpersoner, som i det foregaaende Halvaar har hensiddet i Arresthuset, bilagt en Opgørelse for hver enkelt Person indeholdende en Angivelse af den paagældendes fulde Navn, Tjenestegrad, Afdeling, Aargang og Nummer samt Oplysning om, hvormange Dage Opholdet har varet.

Blanketter til Opgørelserne faas ved Henvendelse til Statsfængslet i Nyborg.

Justitsministeriets Cirkulære Nr. 138 af 24de August 1916 til samtlige Amtmænd og Politimestre samt til Politidirektøren i København angaaende Militærpersoners Indsættelse og Ophold i civile Arresthuse ophæves.

De i foranstaaende Cirkulære, Afsnit II og IV, givne Bestemmelser vedrørende Fremgangsmaaden ved Militærpersoners Indsættelse i og Løsladelse (Løstagelse) af civilt Arresthus vil fremtidig være at iagttage af Søværnets Rettergangsmyndigheder.

Blanketter til de i Cirkulæret omhandlede Indsættelses- og Løsladelsesordrer fremstilles for Søværnets Vedkommende ved Foranstaltning af Personelkontoret, hvorfra de udleveres eller kan rekvireres.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

4. Vedrørende Aflønning af det i Statens Tjeneste ansatte Personale, der i Henhold til § 7 i Lov Nr. 180 af 29de April 1938 om Beskyttelse af Civilbefolkningen mod Følgerne af Luftangreb er eller vil blive indkaldt til Civilbeskyttelsestjeneste under Statens civile Luftværn, har Finansministeriet med Tilslutning af Foketingets Finansudvalg bestemt, at der under Indkaldelser til omhandlede Civilbeskyttelsestjeneste udbetales Tjenestemænd, Aspiranter og regulativlønnede Kontormedhjælpere fuld Lønning med Fradrag af de fra Statens civile Luftværn oppebaarne Vederlag, dog under Forudsætning af, at de paagældende i det Omfang, hvori det efter Styrelsens Skøn er muligt, udfører delvis Tjeneste. Aspiranter og Kontormedhjælpere, der ikke har haft mindst 3 Maaneders Ansættelse i Statens Tjeneste, kan dog kun oppebære ovennævnte Lønning i Indkaldelsesmaaneden og den paafølgende Maaned.

Finansministeriet har derhos bestemt, at de omhandlede Regler først bringes til Anvendelse fra 1ste Juli d. A. at regne, saaledes at Vederlag, der før nævnte Tidspunkt er udbetalt gennem Statens civile Luftværn, ikke fradrages.

Det paalægges de respektive Myndigheder at give fornøden Indberetning til Marineministeriets Lønnings- og Revisionskontor angaaende Personel, som indkaldes til Civilbeskyttelsestjeneste under Statens civile Luftværn, for saa vidt paagældende lønnes gennem nævnte Kontor.

— —

S. Brorsen.

B. 18 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 31te August 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

7. Finansministeriet har med Hensyn til de i Finansministeriets Bekendtgørelse af 19de Marts 1940 angaaende Fradrag i Tjenestemænds Løn for Naturalydelser (jfr. Kdg. B. 10—1940, Pkt. 2) givne Bestemmelser om Betaling for Centralvarme og Varmtvandsforsyning i Tjenesteboliger bestemt, at der ikke for Tiden efter 1ste April 1940 opkræves Betaling for varmt Vand for Perioder, hvor Varmtvandsforsyningen er standset, samt at der efter derom fremsat Ansøgning fra paagældende Tjenestemand af vedkommende Styrelse kan gives Tilladelse til Plombering af Radiatorer med den Virkning, at de paagældende Værelser udgaar med $^2/_3$ af det Rumfang, hvorefter Varmebidrag normalt betales.

Det bør dog være en Forudsætning for Styrelsens Godkendelse af Plomberingen, at der skønnes at kunne opnaas en passende Besparelse i Brændselsforbruget.

S. Brorsen.

B. 20 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 15de Oktober 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1.

Kongelig Anordning

(af 2den Oktober 1940)

angaaende

Politimyndighed for Søværnets Skibe og Luftfartøjer.

§ 1.

Søværnets Skibe og Luftfartøjer bemyndiges til, saafremt militære Forhold eller Tilsynet med Bestemmelser vedrørende Forhold paa Søen kræver det, at standse, visitere, afvise eller eventuelt anholde danske eller fremmede Koffardiskibe og Fartøjer og danske eller fremmede, civile Luftfartøjer i dansk territorialt Farvand og i Luftrummet derover samt danske Koffardiskibe og Fartøjer og danske, civile Luftfartøjer i internationalt Farvand og i Luftrummet derover.

I Tilfælde af Anholdelse overgives det paagældende Skib eller Luftfartøj til Politimyndigheden i den Havn, til hvilken Indbringelsen finder Sted.

§ 2.

Kgl. Anordning af 25de Maj 1939 angaaende Politimyndighed for Søværnets Skibe og Luftfartøjer ved Sikringsstyrkes Formering og under Mobilisering ophæves.

§ 3.

Denne Anordning træder straks i Kraft.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

S. Brorsen.

B. 21 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 29de Oktober 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

Bestemmelser

for

Tilsyn med og Vedligeholdelse af Søværnets Artillerimateriel

samt for

Anskaffelse, Fordeling, Eftersyn og Reparation af Søværnets Kikkertmateriel.

B. 21 - 1940.

Indholdsfortegnelse.

Pag.

A. Tilsyn med og Vedligeholdelse af Søværnets Artillerimateriel . 141
I. *I udrustede Skibe samt paa Kystdefensionens belagte Værker* 141
II. *I Skibe, optagt under Divisionerne* 145
Skibsdivisionen 145
Torpedobaads- og Mineskibsdivisionerne 147
Undervandsbaadsdivisionen 147
III. *Paa Kystdefensionens ubelagte Værker* 147
IV. *Ved Flyvevæsenet* 147
V. *Paa Søværnets Kaserne* 147

B. Anskaffelse, Fordeling, Eftersyn og Reparation af Søværnets Kikkertmateriel 148
Anskaffelse 148
Regnskab og Mærkning 148
Udlevering 148
Eftersyn, Kassation og Reparation 148

A. Tilsyn med og Vedligeholdelse af Søværnets Artillerimateriel.

I. I udrustede Skibe samt paa Kystdefensionens belagte Værker.

§ 1. I de Skibe samt paa de Værker, hvor en Sø- eller Kystofficer er udkommanderet som Artilleriofficer, har denne Tilsynet med og Ansvaret for Artillerimateriellet.

I andre Skibe samt paa Kystdefensionens øvrige Værker paahviler Tilsynet med og Ansvaret for Artillerimateriellet Chefen (Føreren) personlig.

Den, som har Tilsynet med og Ansvaret for Artillerimateriellet, assisteres af de til Artilleriet udsatte Befalingsmænd og for det til Artilleriet hørende elektriske Materiels Vedkommende af det dertil bestemte Radio- og Maskinpersonel.

Den umiddelbare Ledelse af Eftersynet og Vedligeholdelsesarbejderne paahviler Artilleriregnskabsføreren, der nøje skal følge de herfor givne Bestemmelser, som findes i de af Marineministeriet godkendte Beskrivelser af vedkommende Materiel, Betjeningsreglementer, »Bestemmelser for Behandling af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel« og iøvrigt i de fra Søartilleriet givne Oplysninger vedrørende Artillerimateriellet og dets Behandling.

Ethvert Eftersyn af Kanoner og Affutager, saavel det daglige som under Skydning, skal saavidt muligt foretages under personlig Ledelse og Medvirken af den som Kanonkommandør udsatte Befalingsmand. Ved Skyts, hvor en

menig er Kanonkommandør, foretages Eftersynet under Ledelse af en dertil særlig beordret Befalingsmand.

§ 2. Skytset. Kanoner og Affutager skal saavidt muligt daglig underkastes et mindre Eftersyn. Samtidig udføres de fornødne Vedligeholdelsesarbejder. Saasnart Materiellet trænger til et grundigere Eftersyn, skal der snarest afses den fornødne Tid og det fornødne Mandskab dertil.

Forinden Skydning skal Artilleriofficeren (Chefen eller Føreren) forvisse sig om, at Artillerimateriellet er forsvarligt klargjort samt, at de nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger er truffet (jfr. Artilleri-Skydereglement for Flaaden og for Kystdefensionen og Betjeningsreglement for Artilleriet i vedkommende Skib eller paa det paagældende Værk).

Efter Skydningen forholdes som angivet i Betjeningsreglement for Artilleriet i vedkommende Skib eller paa det paagældende Værk.

Umiddelbart før Kommandoens Strygning eller Belægningens Ophør pumpes Kanoner, Rekylkanoner m. m. tørre og inspiceres af Søartilleriet.

Efter dettes Godkendelse indfedtes Løb, Mekanismer, Affutager m. m. grundigt.

Saafremt denne Klargøring af Materiellet til Inspektion ikke vil kunne foretages ved Skibets eller Værkets egen Foranstaltning, foretages den efter Anmodning derom og nærmere Begrundelse derfor af Søartilleriet.

§ 3. Haandvaaben. Til den daglige Vedligeholdelse udsættes et passende Antal Folk, der under Artillerimekaniker-Kvartermesterens eller en dertil beordret Befalingsmands Tilsyn foretager Eftersyn og Vedligeholdelse af Haandvaaben, Lædertøj, Rekylgeværer, Salonrevolvere, Signalpistoler og Linekastningskarabiner.

Der drages Omsorg for, at Geværerne ikke staar med spændt Hane eller med Hanen i Ro.

Efter Eksercits med Haandvaaben skal de sidste 5 Minutter af Øvelsestiden anvendes til at efterse og aftørre Vaabnene, forinden de afleveres.

Efter Skydning rengøres Vaabnene snarest muligt. Kan Udpumpning ikke straks finde Sted, maa Løbene dog snarest indfedtes for senest 24 Timer efter Skydningen at rengøres. Saafremt Skydningen finder Sted paa flere hinanden følgende Dage, behøver Løbene ikke at udpumpes efter hver Skydning, men de skal indfedtes, saa snart de er afkølede.

For at hindre Bortkomst af Haandvaaben skal der føres nøje Tilsyn med disse. Vaaben, der ikke opbevares under effektiv Aflaasning eller er udleveret til Befalingsmænd, skal optælles dagligt, øvrige ugentlig. Revolvere skal, naar de ikke er i Brug eller er udleveret til Befalingsmænd, opbevares i de af Søartilleriet udleverede Transport- og Opbevaringskasser, der aflaases.

§ 4. Det elektriske Materiel. Under det daglige Eftersyn skal saavidt muligt de elektriske Motorer til Kanonbetjening og Ammunitionsophejsning prøves.

Elektriske Meddelelsesmidler, Artillerikommandoanlæg o. l. skal saavidt muligt prøves daglig.

§ 5. Afstandsmaalere. Den elektriske Installation og Natbelysningen skal saavidt muligt prøves og efterses daglig.

Før Brug skal Instrumenter med indvendig Verificering være verificerede. Under Skydning kontrolleres Verificeringen, naar Ophold i Skydningen giver Lejlighed dertil.

Ved Begyndelsen af et Togt eller en Belægning, efter Kaliberskydninger, og naar Forholdene iøvrigt taler derfor, skal der foretages Sammenligning mellem indvendig og udvendig Verificering, ligesom Pejlkransens Orientering kontrolleres.

Transportable Instrumenter skal verificeres til Hjælpebasis mindst en Gang ugentlig Efter Verificeringen, og naar det iøvrigt formodes at være nødvendigt (efter haardhændet Behandling el. lign.), foretages sammenlignende Maalinger med Instrumenter, der er verificeret indvendig.

Efter Maaling i daarligt Vejr aftørres Instrument,

Okularer, Objektiver og Sigtekikkerter omhyggeligt umiddelbart efter Brugen.

Der føres Tilsyn med, at Instrumenterne kun betjenes af — eller i Nærværelse af — uddannede Afstandsobservatorer.

Iøvrigt omfattes Afstandsmaalerne af det for Artillerimateriellet foreskrevne ugentlige grundige Eftersyn.

§ 6. Ammunition. Artilleriofficeren (Chefen eller Føreren) skal personligt en Gang ugentlig inspicere Ammunitionsmagasinerne og Fyrværkeriskabene. Saafremt der har været saa meget Vand i et Magasin, at Ammunitionen kan være blevet vaad, skal den snarest rekvireres ombyttet.

Plombering paa Ladningskasser med Krigsladninger og Patronkasser med Krigspatroner maa ikke brydes uden Nødvendighed. Er Plombering af en eller anden Grund brudt, skal der paaklistres en Seddel, der giver Oplysning om Aarsagen til Kassens Aabning.

Saafremt Klikkere forekommer under Skydning med Kaliberammunition, sendes Indberetning om hvert enkelt Tilfælde til Marineministeriet efter Afslutning af Togt, Belægning, Skydeperiode eller lignende, medens Meddelelse om Klikkere ved Skydning med Instruktionsammunition indsendes til Søartilleriet.

Fyrværkeriblus, hvis Bændel eller Papskive er løsnet eller paa anden Maade beskadiget, skal straks kastes over Bord.

Afskudte Patronhylstre, Tændskruer og Fængrør skal snarest belejligt rengøres og indfedtes og ved første Lejlighed afleveres til Søartilleriets Laboratorium.

§ 7. Ugentligt Eftersyn. En Gang ugentlig, som Regel Lørdag Formiddag, gives der Artillerimateriellet et grundigt Eftersyn, og der foretages Adskillelse af saadanne Dele af Mekanismerne, som ikke har været adskilt ved den daglige Vedligeholdelse paa Grund af manglende Tid og Lejlighed. Artillerimateriellet, Haandvaaben samt Ammunitionsmagasinerne inspiceres af Artilleriofficeren og Artilleriregnskabsføreren. I mindre Skibe samt paa Kystdefensionens

Værker, hvor der ikke er udkommanderet en Sø- eller Kystofficer som Artilleriofficer foretages denne Inspektion af Chefen (Føreren) personlig.

Efter Chefens nærmere Bestemmelse afholdes der i større Skibe og paa Kystdefensionens Værker Vaabenparade, under hvilken saavel Skyts som Haandvaaben inspiceres.

§ 8. Søartilleriets Inspektion. Inden Kommandoens Strygning, Belægningens Ophør eller Skibets Oplægning som Stamskib, skal Chefen ved Forhandling med Søartilleriet foranledige Skyts og Magasiner samt Afstandsmaalere, elektriske Meddelelsesmidler og Artillerikommandoanlæg m. m. inspiceret af en Officer fra Søartilleriet, der efter endt Inspektion afgiver skriftlig Melding til Kystflaaden eller Kystdefensionen desangaaende.

II. I Skibe, oplagt under Divisionerne.

Skibsdivisionen.

§ 9. Tilsynet med og Ansvaret for Artillerimateriellet paahviler den hertil af Divisionschefen beordrede Søofficer. Han assisteres af Divisionens Artilleriregnskabsførere og Artilleri-Mather (Hulgaster), samt — for det til Artilleriet hørende elektriske Materiels Vedkommende — af det dertil bestemte Radio- og Maskinpersonel.

§ 10. Skytset. Naar Kanoner og Affutager har faaet det reglementerede Eftersyn efter Togt i Overensstemmelse med de herfor trufne Bestemmelser og ikke anvendes til Eksercits, kan det daglige Eftersyn indskrænkes til, at det efterses, om Materiellet har taget Skade i det forløbne Døgn, i hvilket Tilfælde Skaden snarest afhjælpes. Selv om alt er i Orden ved det daglige Eftersyn, skal der dog en Gang om Maaneden finde et grundigere Eftersyn Sted, ved hvilket de bevægelige Dele prøves. Hvis Løbene er godt indfedtede, behøver Kanonerne ikke at udpumpes oftere end en Gang hver 6. Maaned, men om Sommeren maa det af og til efterses, om Varmen skulde have smeltet Vaselinen i Løbene, der da vil samle sig i Løbets Underkant, medens Overkanten er tør,

i hvilket Tilfælde Løbene snarest indfedtes paany. Rekvisitter til A.T.- og A.L.-Skytset bør ikke opbevares i Rekvisitskabene, men anbringes i de hertil bestemte Kasser fra Søartilleriets Arsenal. Kasserne anbringes i tørre Kældere eller lignende Steder og tilses der paa samme Maade som Haandvaaben.

§ 11. Haandvaaben m. m. Geværer, Sabler og Lædertøj opbevares bedst i tørre Kældere eller lignende Steder, medens Revolvere bedst opbevares i et aflaaset Skab i Artilleriets Hellegat. Naar Haandvaabnene er grundigt efterset og indsmurt, behøver de kun at tilses en Gang hver Maaned.

For at hindre Bortkomst af Revolvere skal der føres nøje Tilsyn med disse, og Eftertælling skal saavidt muligt foretages dagligt.

Brødposer og Feltflasker opbevares bedst i tørre Kældere eller lignende Steder.

Reservemateriellet til Artilleriet maa tilses en Gang ugentlig.

§ 12. Det elektriske Materiel. En Gang om Maaneden (i Skibe og Baade med Centralsigte- og Artillerikommandoanlæg en Gang ugentlig) prøves det til Artilleriet hørende elektriske Materiel, derunder saavel Motorer som Meddelelsesmidler.

§ 13. Afstandsmaalere. En Gang om Maaneden prøves den elektriske Installation og Natbelysningen samt de bevægelige Dele af Instrumentet. Indvendig Verificering foretages, og det efterses, om Materiellet har taget Skade i den forløbne Maaned, i hvilket Tilfælde Skaden snarest afhjælpes, eventuelt med Assistance fra Søartilleriet.

§ 14. Søartilleriets Inspektion. Hvert halve Aar og iøvrigt, naar Kystflaaden skønner det ønskeligt, rekvireres Søartilleriets Assistance til en Inspektion af Materiellet i Overensstemmelse med den efter endt Togt stedfindende Inspektion (jfr. § 8).

§ 15. I god Tid — senest 3 Uger før nyt Togt — rekvireres Søartilleriets Assistance til Klargøring til nyt Togt.

Torpedobaads- og Mineskibsdivisionerne.

§ 16. Der følges for disse Divisioner samt for Skibe, der ikke henhører under Divisionerne, tilsvarende Regler, som anført for Skibsdivisionen, idet dog Rekylgeværer, Geværer, Revolvere, Reservemateriel m. m. kan opbevares i de respektive Fartøjers Kamre i Land.

Undervandsbaadsdivisionen.

§ 17. Een Gang om Aaret afleveres fra hver Baad og hvert Skib alt Artillerigods til Eftersyn ved Søartilleriet. Angaaende Udtagelse af Kanonerne træffes Aftale med Søartilleriet, idet dog Undervandsbaadenes Kanoner bør udtages mindst en Gang om Aaret. Hvert halve Aar — og iøvrigt naar Kystflaaden skønner det ønskeligt — rekvireres Søartilleriets Assistance til en Inspektion af Materiellet i Overensstemmelse med den efter endt Togt stedfindende Inspektion (jfr. § 8).

III. Paa Kystdefensionens ubelagte Værker.

§ 18. Tilsynet med og Ansvaret for Artillerimateriellet paahviler Fortmesteren.

Iøvrigt forholdes som anført for Skibe, oplagt under Divisionerne med de Afvigelser, der er en Følge af de særlige Forhold.

IV. Ved Flyveværsenet.

§ 19. Ethvert af Flyveværsenets Skydevaaben til Luftfartøjer skal mindst hvert 3. Aar afleveres til Eftersyn ved Søartilleriet, dog skal Geværpiber med Laasestol og Bundstykke afleveres for Eftersyn m. m. efter hver 2000 Skud.

V. Paa Søværnets Kaserne.

§ 20. Hvert halve Aar og iøvrigt, naar Kasernen skønner det ønskeligt, rekvireres Søartilleriets Assistance til Inspektion af Materiellet.

§ 21. Een Gang om Aaret afleveres Haandvaaben til Eftersyn ved Søartilleriet.

B. Anskaffelse, Fordeling, Eftersyn og Reparation af Søværnets Kikkertmateriel.

§ 1. Anskaffelse. Nyanskaffelser af Observationskikkerter (Dobbelt- og Enkeltkikkerter) til samtlige under Marineministeriet hørende Afdelinger og Institutioner foretages gennem Søartilleriet.

Nyanskaffelser af Sigtekikkerter til Vaaben, Instrumenter o. l. foretages af den Institution, der anskaffer de paagældende Vaaben m. v.

§ 2. Regnskab og Mærkning. Observationskikkerter fra samtlige under Marineministeriet hørende Afdelinger og Institutioner undtagen Fyr- og Vagerværsenet føres i Regnskab ved Søartilleriet.

Alle Observationskikkerter mærkes ved Søartilleriets Foranstaltning med »Søartilleriet« med Krone over. Hvor Pladsen ikke tillader dette, indgraveres en passende Forkortelse af Navnet med Krone over. Observationskikkerter males med holdbar lysegraa Farve.

Sigtekikkerter til Vaaben o. l. føres i Regnskab ved den Institution, hvortil disse henhører.

§ 3. Udlevering. Søartilleriet udleverer Observationskikkerter til personligt Brug samt til Udkigs- og Signalbrug i Henhold til de derfor fastsatte Reglementer (Normal-Reglement for Artilleri-Inventar m. fl.).

Under særlige Forhold kan der af Søartilleriets Beholdninger udlaanes Observationskikkerter til ikke udkommanderede Befalingsmænd.

Befalingsmænd om Bord og i Land, der til personligt Brug har faaet en Observationskikkert udlaant, kvitterer for denne og har Ansvaret for den.

§ 4. Eftersyn, Kassation og Reparation. Eftersyn og Reparation af alt Kikkertmateriel sker ved Søartilleriets optiske Værksted.

Kassation af Observationskikkerter foretages af Søartilleriet.

Kassation af Sigtekikkerter til Vaaben m. v. foretages af den Institution, der anskaffer det paagældende Vaaben efter en ved Søartilleriet foretaget Kassationsbesigtelse.

Ved Kommandostrygning, Belægningens Ophør eller Oplægning afleveres samtlige Observationskikkerter til Eftersyn og eventuel Reparation ved Søartilleriet. Efter afsluttet Eftersyn eller Reparation vil Observationskikkerterne være at opbevare ved Søartilleriet, forsaavidt de ikke i Henhold til gældende Reglementer m. v. skal bero ved Divisionerne eller ved Kystdefensionens Værker m. fl. Institutioner (jfr. bl. a. Bestemmelser for Skibes Oplægning under Divisionerne af 24de Oktober 1933, Kdg. B. 28—1933, Pkt. 1).

Alt Kikkertmateriel skal indenfor Perioder paa 5 Aar afleveres til Søartilleriet til Eftersyn og eventuel Reparation.

S. Brorsen.

B. 22 - 1940.

MARINEMINISTERIET.

København, den 30te Oktober 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

Bestemmelser

for

Behandling af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel.

Efterfølgende Bestemmelser for Behandling af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel er udarbejdet med Fredsforhold for Øje og vil ved Mobilisering eller Sikringsstyrkens Formering være at følge i den Udstrækning og med de Afvigelser, som de særlige Forhold maatte gøre paakrævet.

Indholdsfortegnelse.

A. Bestemmelser for Udlevering og Aflevering samt Ombordtagning og Udtagning af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel 157

I. Artilleriammunition 157
a. Udlevering og Aflevering 157
b. Ombordtagning og Udtagning 158
II. Luftbomber 160
a. Udlevering fra og Aflevering til Søartilleriets Magasiner 160
b. Udlevering fra og Aflevering til Flyvevæsenets Magasiner 161
c. Ombordtagning i og Udtagning fra Luftdepotskib 161
III. Taageudviklingsmateriel 162
a. Udlevering og Aflevering 162
b. Ombordtagning og Udtagning 163

B. Bestemmelser for Magasinering og Transport af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel 164

I. Artilleriammunition 164
a. Magasinering om Bord 164
1. Magasinernes Indretning 164
2. Magasinering i udrustede Skibe 165
3. Magasinering i Skibe oplagt under Divisionerne . 167
b. Magasinering i Land og paa Kystdefensionens Værker . 168
1. Magasinernes Indretning 168
2. Ammunitionens Fordeling i Magasinerne 170
3. Arbejder i Ammunitionsmagasiner 172
4. Tilsyn med Ammunitionsmagasiner 173
c. Transport 173
II. Luftbomber 178
a. Magasinering i Søartilleriets Magasiner 178
b. Magasinering i Flyvevæsenets Magasiner 178
c. Magasinering i Luftdepotskib 178
d. Transport 178

III. Taageudviklingsmateriel 179
a. Magasinering om Bord 179
1. Magasinering i udrustede Skibe 179
2. Magasinering i Skibe, oplagt under Divisionerne 179
b. Magasinering i Land og paa Kystdefensionens Værker . 180
c. Transport 180

C. Bestemmelser for Mærkning af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel 180
I. Artilleriammunition 180
a. Krigsammunition 180
1. Kystflaaden m. m. 180
2. Kystdefensionen 186
b. Øvelsesammunition 191
c. Løs Ammunition 193
d. Ekserammunition 194
II. Luftbomber 194
a. Luftbomber til Krigsbrug 194
b. Luftbomber til Øvelsesbrug 195
III. Taageudviklingsmateriel 196
a. Taageudviklingsapparat M/26 196
b. Taagebøje M/27 og M/29 197

A. Bestemmelser for Udlevering og Aflevering samt Ombordtagning og Udtagning af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel.

I. Artilleriammunition.

a. Udlevering og Aflevering.

§ 1. Ved Udlevering af Ammunition og Fyrværkerisager fører Mesteren ved Søartilleriets Laboratorium, assisteret af Værkførere og Ammunitionsmester, Tilsyn paa Udleveringsstederne og har Ansvaret for, at Udleveringen foregaar paa forsvarlig Maade i Overensstemmelse med Reglementer, Rekvisitioner eller eventuelt givne særlige Ordrer.

Udleveringen fra Magasinerne besørges som Regel af Laboratoriets Mandskab. Udtagelse, Læsning og Transport besørges som Regel af det Mandskab, der af Modtageren stilles til Raadighed.

Den Artilleriregnskabsfører, der modtager Materiellet, har Ansvaret for Transporten fra det Sted, hvor Udleveringen er sket.

§ 2. Kort forinden Kommandoens Hejsning i et Skib eller før Ammunitionen skal anvendes paa et af Kystdefensionens Værker, tilsiges Artilleriregnskabsføreren til at mønstre den til Skibet eller Værket klargjorte Ammunition samt til at konferere med Mesteren ved Søartilleriets Laboratorium om de fornødne Transportmidler.

Naar Tidspunktet for Ammunitionens Ombordtagning eller Afhentning er bestemt, meldes dette af vedkommende Skib eller Værk til Søartilleriet.

Regnskabsføreren foranlediger de fornødne Transportmidler rekvireret.

Ved Udleveringen kan Ladningskasser, Patronkasser m. m. ikke forlanges aabnede. Artilleriregnskabsføreren eller dennes Stedfortræder skal være til Stede ved Udleveringen.

§ 3. De samme Regler, som er anført for Udleveringen, skal iagttages ved Afleveringen.

Ammunitionen afleveres i de samme Magasiner, hvorfra den er udleveret. Tomme Hylstre, Tændskruebeskyttere og Patronkasser samt klikkede Patroner, Fængrør og Tændrør afleveres til Søartilleriets Laboratorium. Tomme Ladningskasser afleveres til indenvolds Magasiner.

b. Ombordtagning og Udtagning.

§ 4. Ombordtagning og Udtagning af Ammunition foregaar paa Flaadestationen eller i Yderhavnen efter derom fremsat Anmeldelse — for Skibsmateriel tilhørende Kystflaaden gennem denne — til Flaadestationen. Finder Ombordtagning eller Udtagning Sted paa Flaadestationen, foregaar den efter Flaadestationens nærmere Bestemmelse.

I begge Tilfælde skal Tidspunktet for Ombordtagning og Udtagning af Ammunition samt ønsket Rute i Tide meldes af Skibet eller Værket til Flaadestationen og Søartilleriet.

§ 5. Under Ombordtagning eller Udtagning af Ammunition skal Kommandoen som Regel være hejst (paa Kystdefensionens ubelagte Værker foregaar Ombordtagning og Udtagning af Ammunition under Tilsyn af Søartilleriets Laboratorium).

Har et Skib undtagelsesvis taget den for Togtet bestemte Ammunition om Bord inden Kommandoens Hejsning, skal der, indtil Kommandohejsning finder Sted, være militær Vagt om Bord. Vagten ordnes for Skibsmateriel henhørende under Kystflaaden af den Division, hvortil Skibet hører, og ellers af Flaadestationen.

§ 6. Inden Ombordtagningen paabegyndes, foretages en omhyggelig Inspektion af Magasinerne for at forvisse sig om, at disse er tørre og i fuldstændig Orden, samt at der ikke forefindes uvedkommende Genstande.

Efter Udtagningen foretages ligeledes en omhyggelig Inspektion for at forvisse sig om, at Magasinerne er tømt.

Ovennævnte Inspektion foretages:

a. i Skibe under Kommando og paa Kystdefensionens belagte Værker af Artilleriofficeren,
b. i Skibe, der er oplagt under Kystflaaden eller Flaadestationen ved henholdsvis Kystflaaden eller Flaadestationens Foranstaltning, og
c. paa Kystdefensionens ubelagte Værker af Fortmesteren.

§ 7. Under Ombordtagning og Udtagning af Ammunition skal der fra Fortoppen eller eneste Top i vedkommende Skib vaje det internationale Signal for at vedkommende Skib indtager eller udtager explosionsfarlige Sager (internationalt B, rødt Splitflag).

I det Fartøj, hvori Ammunitionen transporteres, skal der — saalænge Fartøjet har denne om Bord — vaje samme Signal, som nævnt før, fra Masten eller fra en oprejst Stang af mindst 3 m's Højde.

§ 8. Under Ombordtagning og Udtagning af Ammunition maa der ikke ryges Tobak paa Dækket eller i de Rum (Gange), gennem hvilke Ammunitionstransporten foregaar. Foruden de til Magasinernes Belysning og for Ammunitionstransporten nødvendige reglementerede Lanterner eller Lamper maa der ikke findes Ild udenfor Kedel- og Maskinrum, Kabys, Bagerovn og Lanternevagt; derimod er Slukning af det elektriske Lys om Bord ikke paakrævet. Tændstikker og andre Ildtændingsmidler maa ikke anvendes i Magasinerne.

§ 9. Naar Tidspunktet for et Skibs Dokning er bestemt, meldes dette af vedkommende Skib til Flaadestationen, der snarest træffer de nødvendige Foranstaltninger til Brandslukning, under Hensyn til at Skibets eget Pumpesystem ikke kan funktionere.

Senest umiddelbart efter Indsætning i Dokken skal al Ammunition udtages af Torpedobaade, Undervandsbaade, Minestrygningsfartøjer, Minefartøjer, Mine- og Inspektionsskibe og afleveres til Søartilleriets Magasiner, med mindre der efter Aftale mellem Chefen (Føreren) og Chefen for

Flaadestationen træffes særlige Foranstatninger til hurtig Fyldning af Ammunitionsmagasinerne under Dokningen.

Saafremt Oplægning finder Sted paa Land, meldes det forinden til Flaadestationen.

Artilleriskibe kan efter Kystflaadens nærmere Bestemmelse beholde Ammunitionen eller Dele af denne om Bord.

Naar Ammunitionen eller Dele af denne er om Bord under Dokning, maa der i vedkommende Skib absolut ikke foretages noget Arbejde, som kan give Anledning til Brandfare.

Ledelsen af Brandslukning i Skibe og Baade under Dokning paahviler Skibschefen (Divisionschefen), idet Flaadestationens Bestemmelser til Forebyggelse af Ildsvaade vil være at følge.

§ 10. Nøglerne til Ammunitionsmagasinerne i Skibe under Kommando og paa Kystdefensionens belagte Værker opbevares af Næstkommanderende, i mindre Skibe under Kommando af Chefen (Føreren), i Skibe, oplagt under Divisionerne, af Næstkommanderende i vedkommende Divisions Stamskib og paa Kystdefensionens ubelagte Værker af Fortmesteren.

Skal Arbejde udføres i Magasinerne, udleveres Nøglerne til den paagældende Regnskabsfører, der efter Arbejdets Ophør atter afleverer dem samt afgiver Melding om, at Magasinerne er aflaaset og i Orden.

II. Luftbomber.

a. Udlevering fra og Aflevering til Søartilleriets Magasiner.

§ 1. Ved Udlevering af Luftbomber fører Mesteren ved Søartilleriets Laboratorium, assisteret af Værkførere og Ammunitionsmester, Tilsyn paa Udleveringsstederne og har Ansvaret for, at Udleveringen foregaar paa forsvarlig Maade og i Overensstemmelse med Reglementer, Rekvisitioner eller eventuelt givne særlige Ordrer.

Udleveringen fra Magasinerne besørges som Regel af Laboratoriets Mandskab. Læsning og Transport besørges som Regel af det Mandskab, der af Modtageren stilles til Raadighed, idet dog Transport af Luftbomber pr. Jernbane sker ved Søartilleriets Foranstaltning. Saafremt Transporten sker pr. Jernbane, betragtes Udleveringsstationen som Udleveringsstedet.

§ 2. Rekvirenten foranlediger, at det for Modtagelsen og Transporten fornødne Personel og Materiel møder ved Udleveringsstedet.

Modtagelsen skal altid ske ved en Befalingsmand, og denne har Ansvaret for Transporten fra Udleveringsstedet til Modtagelsesstedet.

Ved al Udlevering skal den tilsynsførende Befalingsmand føre nøje Tilsyn med, at det modtagne Antal stemmer med Udleveringsopgivelserne.

b. Udlevering fra og Aflevering til Flyvevæsenets Magasiner.

§ 3. Ved Udlevering af Luftbomber (midlertidig Magasinering) fører en af Flyvevæsenets Befalingsmænd Tilsyn paa Udleveringsstedet og har Ansvaret for, at Udleveringen foregaar paa forsvarlig Maade i Overensstemmelse med Reglementer, Rekvisitioner eller eventuelt givne særlige Ordrer.

§ 4. De samme Regler, der er anført for Udlevering fra de forskellige Magasiner, skal iagttages ved den eventuelle Aflevering.

c. Ombordtagning i og Udtagning fra Luftdepotskib.

§ 5. Ombordtagning i og Udtagning fra Luftdepotskib foregaar i Henhold til foranstaaende Bestemmelser for Ombordtagning og Udtagning af Artilleriammunition (A.I.b.).

Ombordtagning i og Udtagning af Luftfartøjer og paa Luftmarinestationer foregaar i saa nøje Overensstemmelse med de ovenfor anførte Bestemmelser, som de særlige Forhold tillader det.

III. Taageudviklingsmateriel.

a. Udlevering og Aflevering.

§ 1. Ved Udlevering af Taageudviklingsmateriel fører Mesteren ved Søartilleriets Laboratorium, assisteret af Værkførere Tilsyn paa Udleveringsstederne og har Ansvaret for, at Udleveringen foregaar paa forsvarlig Maade og i Overensstemmelse med Reglementer, Rekvisitioner eller eventuelt givne særlige Ordrer.

Udleveringen fra Magasinerne besørges som Regel af Laboratoriets Mandskab. Udtagelse, Læsning og Transport besørges som Regel af det Mandskab, der af Modtageren stilles til Raadighed.

Den Artilleriregnskabsfører, der modtager Materiellet, har Ansvaret for Transporten fra det Sted, hvor Udleveringen er sket.

§ 2. Kort forinden Kommandoens Hejsning i et Skib eller før Taageudviklingsmateriellet skal anvendes paa et af Kystdefensionens Værker, tilsiges Artilleriregnskabsføreren til at mønstre det til Skibet eller Værket klargjorte Taageudviklingsmateriel samt til at konferere med Mesteren ved Søartilleriets Laboratorium om de fornødne Transportmidler.

Naar Tidspunktet for Taageudviklingsmateriellets Ombordtagning eller Afhentning er bestemt, meldes dette af vedkommende Skib eller Værk til Søartilleriet.

Regnskabsføreren foranlediger de fornødne Transportmidler rekvireret.

Ved Udleveringen kan Transportkasser til Taagebøje M/29 ikke forlanges aabnet. Artilleriregnskabsføreren eller dennes Stedfortræder skal være til Stede ved Udleveringen.

§ 3. De samme Regler, som er anført for Udleveringen, skal iagttages ved Afleveringen.

Ikke forbrugt Taageudviklingsmateriel, tomme og halvtomte Trykluftflasker til Taageudviklingsapparat M/26 samt tomme Transportkasser til Taagebøje M/29 afleveres i det samme Magasin, hvorfra de er udleverede.

b. Ombordtagning og Udtagning.

§ 4. Ombordtagning og Udtagning af Taageudviklingsmateriel foregaar paa Flaadestationen eller i Yderhavnen efter derom fremsat Anmeldelse — for Skibsmateriel tilhørende Kystflaaden gennem denne — til Flaadestationen. Finder Ombordtagning eller Udtagning Sted paa Flaadestationen, foregaar den efter Flaadestationens nærmere Bestemmelse.

I begge Tilfælde skal Tidspunktet for Ombordtagning og Udtagning af Taageudviklingsmateriel samt ønsket Rute i Tide meldes af Skibet eller Værket til Flaadestationen og Søartilleriet.

§ 5. Under Ombordtagning og Udtagning af Taageudviklingsmateriel skal Kommandoen som Regel være hejst.

Har et Skib undtagelsesvis taget det for Togtet bestemte Taageudviklingsmateriel om Bord inden Kommandoens Hejsning, skal der, indtil Kommandohejsning finder Sted, være militær Vagt om Bord. Vagten ordnes for Skibsmateriel, henhørende under Kystflaaden, af den Division, hvortil Skibet hører, og ellers af Flaadestationen.

§ 6. Inden Ombordtagningen paabegyndes, foretages af Artilleriofficeren en omhyggelig Inspektion for at forvisse sig om, at Magasiner eller Opbevaringssteder er tømte.

§ 7. Under Ombordtagning og Udtagning af Taageudviklingsmateriel skal der fra Fortoppen eller eneste Top i vedkommende Skib vaje det internationale Signal for, at vedkommende Skib indtager eller udtager explosionsfarlige Sager (internationalt B, rødt Splitflag).

I det Fartøj, hvori Taageudviklingsmateriellet transporteres, skal der — saalænge Fartøjet har dette om Bord — vaje samme Signal som før nævnt, fra Masten eller fra en oprejst Stang af mindst 3 m's Højde.

§ 8. Under Dokning maa der ikke findes Taageudviklingsmateriel om Bord.

§ 9. Nøglerne til Magasiner eller Opbevaringssteder for Taageudviklingsmateriel i Skibe under Kommando og paa Kystdefensionens belagte Værker opbevares af Næstkom-

manderende, i mindre Skibe under Kommando, af Chefen (Føreren).

Skal Arbejdet udføres i Magasinerne, udleveres Nøglerne til den paagældende Regnskabsfører, der efter Arbejdets Ophør atter afleverer dem samt afgiver Melding om, at Magasinerne er aflaaset og i Orden.

---

§ 10. For al Udlevering og Aflevering, Ombordtagning og Udtagning af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel henvises iøvrigt til:

1. Justitsministeriets Anordninger vedrørende de Forsigtighedsregler, der skal iagttages ved Transport af visse explosive Stoffer, hvilke Anordninger maa søges i de almindelige Lovsamlinger.

2. Statsbanernes Bestemmelser for Befordring af Gods m. m., hvilke indeholder særlige Bestemmelser for Befordring af explosive Genstande (Sprængstoffer, Ammunition, Luftbomber, Tændmidler, Fyrværkerisager og Taageudviklingsmateriel).

B. Bestemmelser for Magasinering og Transport af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel.

I. Artilleriammunition.

a. Magasinering om Bord.

1. Magasinernes Indretning.

§ 1. Magasinerne skal være solidt adskilt fra alle andre Rum i Skibet. Magasiner, der ligger i Nærheden af særligt varme Rum, skal være godt varmeisolerede fra disse.

§ 2. Magasinerne skal kunne sættes under Vand i Løbet af højst 15 Minutter.

De nødvendige Apparater til Betjening af Ammunitionsmagasinernes Søventiler og Spjæld skal være ophængt paa et Skod paa Dækket i Nærheden af Brugsstedet og være aflaaset med en Hængelaas. Nøglen til Laasen skal opbevares i et med Glasrude forsynet Skab i Apparaternes umiddelbare Nærhed.

Ingen Ledning til Vand, Damp eller Elektricitet maa føres gennem Magasinet.

§ 3. I Ammunitionsmagasiner maa der foruden Ammunition kun findes Emballage til denne, Nøgler til Oplukning af denne, Redskaber til Laborering af Ammunition, Materiel til Ammunitionens Transport fra Magasin til Kanon samt Farvetavler for Flaadens Projektiler og Vejledning for Iskruning af Detonatorer.

Det er strengt forbudt at benytte Ammunitionsmagasiner til Opbevaringssted for private Ejendele.

Naar et Magasin har været aabnet, skal Artilleriregnskabsføreren personlig inspicere, om alt er i Orden, før der lukkes.

2. *Magasinering i udrustede Skibe.*

§ 1. I de Magasiner, der indeholder Ladninger af røgsvagt Krudt, maa der ikke findes andet Krudt eller andre Sprængstoffer udover den ringe Mængde Sortkrudt, der eventuelt findes i Ladningernes Tændladninger.

Beholdningen af Sortkrudt skal magasineres i størst mulig Afstand fra Magasinerne med røgsvagt Krudt.

Fyrværkerisager magasineres i et Magasin for sig.

Krigsammunitionen magasineres, saafremt fuld Beholdning ikke er medgivet, i det eller de køligste Magasiner.

De i denne § nævnte Regler gælder Artilleriskibe. I mindre Skibe og Fartøjer overholdes Reglerne i saa vid Udstrækning, som Forholdene tillader det.

§ 2. Uden særlig Ordre maa Omflytning af Krigsladninger eller Krigspatroner fra en Kasse til en anden eller fra et Magasin til et andet ikke finde Sted. Har Omflytning fundet Sted, skal Løbe-Nr. samt Tidspunkt for Omflytningen noteres i Temperaturjournalen.

Krigspatroner eller Krigsladninger, der i Togtets Løb overhovedet har været udtaget af Magasinet, afleveres for sig efter endt Togt med Paategning om Udtagelsen samt om Aarsagen hertil:

Ammunition maa (f. Eks. i Undervisningsøjemed) *ikke* adskilles om Bord.

§ 3. I hvert Krudtmagasin skal findes et Maksimumstermometer, ophængt saa nær som muligt ved det varmeste Sted i Magasinet, hvor der opbevares Krudt. Termometret skal saa vidt muligt kunne aflæses fra et Sted udenfor Magasinet. Aflæsning foretages en Gang daglig, og Temperaturen indføres i Temperaturjournalen.

Temperaturjournalen føres under Artilleriofficerens Opsyn i nøje Overensstemmelse med de i denne angivne Regler.

I Skibe og Fartøjer, hvor ingen Artilleriofficer er udkommanderet, skal Chefen have nøje Indseende med Temperaturjournalens Føring.

Paa Temperaturjournalens sidste Side indføres ved Foranstaltning af Søartilleriets Laboratorium hvilke Løbenumre af de forskellige Krudtleveringer, der medgives Skibet eller Baaden af Krigsladninger, -patroner eller Kasser med Krigspatroner.

Artilleriregnskabsføreren indfører paa den dertil i Temperaturjournalen bestemte Plads, i hvilke Magasiner de ovennævnte forskellige Løbenumre har været magasineret paa Togtet.

Temperaturjournalerne forelægges 1 Gang om Ugen for Artilleriofficeren, 1 Gang hver Maaned for Chefen og indsendes ved Togtets Afslutning samt ved Aarsskifte til Søartilleriet.

§ 4. Naar Temperaturen i et Magasin overstiger + 25° C, søges det ved Hjælp af Køleanlæg, Blæsere eller paa anden Maade at nedsætte Temperaturen.

§ 5. Øvelsesammunition maa i Fredstid ikke opbevares om Bord længere Tid end nødvendigt; saafremt saadan Ammunition ikke er forbrugt i den Periode, for hvilken

den er bestemt, afleveres den snarest efter Periodens Afslutning til Søartilleriets Laboratorium.

§ 6. I hvert Magasin eller Gruppe af ensbeliggende Magasiner er for hvert Krudtparti een af Krigsladningerne, -patronerne eller Kasserne til Krigspatroner mærket »Prøveladning« eller »Prøvepatron«. Prøveladningerne eller Prøvepatronerne, der ikke maa bortskydes i Fredstid, anbringes efter Anvisning fra Søartilleriets Laboratorium paa det varmeste Sted i Magasinet.

§ 7. Artilleriregnskabsføreren har under Artillerioffícerens Ansvar Tilsyn med Magasinerne. Nøgler til Magasinerne opbevares hos Næstkommanderende.

3. *Magasinering i Skibe, oplagt under Divisionerne.*

§ 1. Inden Afslutning af Togtet skal Chefen for et Skib i Tide hos Chefen for den Division, hvorunder Skibet skal oplægges, udbede sig Ordre for Ammunitionens Magasinering under Oplægning.

§ 2. Forinden Ordren herom gives, indhenter vedkommende Divisionschef gennem Kystflaaden Materielinspektionens Erklæring om, hvorvidt forestaaende Arbejder i Skibet vil kræve et eller flere Magasiners Tømning og — saafremt dette er Tilfældet — beordrer Divisionschefen de ladte Granater i vedkommende Magasiner udtaget sammen med den øvrige Ammunition. Endvidere drager han Omsorg for, at de udtagne Granater atter tages om Bord efter at Arbejdet, der har nødvendiggjort Magasinernes Tømning, er tilendebragt.

§ 3. Af Ammunitionen maa følgende magasineres om Bord:

Uladte Projektiler,

ladte Panserbrisantgranater (delt Ammunition) uden Detonatorer,

ladte Brisantgranater (delt Ammunition) uden Detonatorer (Brandrør), —

ladte Granater dog kun, saafremt Ammunitionsmagasinerne i Skibet er indrettet til at kunne sættes under Vand fra øverste Dæk.

§ 4. Oplagte Skibe, i hvilke der er magasineret ladte Granater, skal saa vidt muligt være fortøjet med Adgang fra Land. Kortvarig Fortøjning mellem Pælene skal dog ikke nødvendiggøre Magasinernes Tømning.

§ 5. Under Dokning kan ladte Granater efter Kystflaadens nærmere Bestemmelse forblive om Bord, men saafremt der gives Tilladelse til at beholde Granaterne om Bord under Dokning, maa der i vedkommende Skib absolut ikke foretages noget Arbejde, som kan give Anledning til Brandfare eller Explosion.

§ 6. Nøglerne til Ammunitionsmagasinerne opbevares af Næstkommanderende i vedkommende Divisions Stamskib.

Skal Arbejde foretages i Magasinerne, udleveres Nøglerne til den paagældende Regnskabsfører, der atter afleverer dem efter Arbejdets Ophør og afgiver Melding om, at Magasinerne er aflaaset og i Orden.

b. Magasinering i Land og paa Kystdefensionens Værker.

1. *Magasinernes Indretning.*

§ 1. Magasinerne skal være overhvælvede, have varmeisolerende Loft eller hvidmalet Tag.

Magasinerne skal have god Ventilation, Vinduerne skal kunne lukkes med Skodder, der kun kan aabnes indefra, og Dørene skal være forsynet med dirkefri Laase.

§ 2. Fritliggende Magasiner skal være forsynet med forsvarligt Lynaflederanlæg, der undersøges mindst een Gang aarlig. I de Magasiner, hvor Patroner er anbragt paa Reoler af Jern eller Metal, forbindes Reolerne med Lynaflederanlægget.

§ 3. Elektriske Ledninger, der ikke vedrører Magasinet, skal holdes saa fjernt fra dette som muligt og maa i hvert Fald ikke komme det nærmere end 20 m, saafremt Ledningen er over Jorden, 10 m saafremt den er underjordisk.

Til Magasiner, der udelukkende er bestemt til Opbevaring af Sprængstoffer og Ammunition, maa der normalt ikke føres elektriske Ledninger. Udenfor Magasinet kan an-

bringes Lamper eller Projektører, der kun maa lyse ind i Magasinet gennem lukkede Vinduer. Ved Magasiner, hvori der arbejdes med Sprængstoffer, skal det — forsaavidt det ikke kan undgaas at føre elektriske Ledninger til dem — iagttages, at de elektriske Ledninger installeres og vedligeholdes med Omhu.

§ 4. I Magasiner, hvori opbevares: Artilleriammunition, Krudt i Fustager, Fyrværkerisager eller Tændammunition, skal Gangene i Magasinet altid belægges med Krudttæpper, ligesom der ved Indgangsdøren til Magasinet, hvori der opbevares Sortkrudt eller Fyrværkerisager, skal staa Sivsko, der benyttes, naar Færdsel udenfor Krudttæpperne er nødvendig.

§ 5. Til Tændpatroner og Detonatorer uden Detonatorsikring skal der — saafremt Rummet til disse ikke er udført særlig brandsikkert — forefindes brandfri Skabe.

§ 6. I ethvert Magasin (Magasinomraade) skal der findes 2 elektriske Haandlygter med egen Kraftkilde, hvis Spænding ikke maa overstige 8 Volt.

§ 7. I ethvert Magasin eller Gruppe af ensartede Magasiner skal der findes et Maksimumstermometer, ophængt saa nær som muligt ved det varmeste Sted i Magasinet, hvor der opbevares Krudt. Termometret aflæses en Gang daglig, og Temperaturen indføres i Magasinets Temperaturjournal.

§ 8. Af Brandslukningsredskaber, hvilke skal være opstillet synlige og let tilgængelige — skal forefindes 2 Haandsprøjter eller lignende andre Ildslukkere i hvert Magasin, eller dersom dette er delt i flere adskilte, men indbyrdes let tilgængelige Omraader, da mindst 1 Haandsprøjte (Ildslukker) i hvert Omraade. Til hver Haandsprøjte skal der være 2 Vandspande, der altid skal være fyldte med Vand. Vandet bør eventuelt være forsynet med »Kølervædske« af Hensyn til Frost.

I Magasiner, hvori Arbejder finder Sted, skal der udover ovennævnte Brandslukningsmateriel altid findes 1 Stk. 12 Liters Skumslukker.

Ved mindre Magasiner til Haandvaabenpatroner eller

anden mindre brand- og sprængfarlig Ammunition er 1 Haandsprøjte (Ildslukker) dog tilstrækkelig. Ved særlige, isoleret byggede, brandsikre Rum — f. Eks. til Tændpatroner — kan Ildslukningsmidler efter derom truffet Bestemmelse eventuelt helt undværes.

2. *Ammunitionens Fordeling i Magasinerne.*

§ 1. Følgende Ammunitionssorter maa — saafremt der ikke er truffet særlige Sikkerhedsforanstaltninger — ikke magasineres sammen:

Sortkrudt i Fustager, Ladningskasser etc. ikke i samme Magasiner som røgsvagt Krudt, Sprængstoffer eller anden Ammunition,

Tændammunition i Kasser ikke i samme Rum som anden Ammunition,

Sprængstoffer ikke i samme Rum som anden Ammunition og

Fyrværkerisager ikke i samme Rum som røgsvagt Krudt, Sprængstoffer eller anden Ammunition.

Haandvaabenammunition kan om fornødent opbevares i samme Magasin som anden Ammunition og Sprængstoffer.

§ 2. I Rum, hvor der kun magasineres Haandvaabenammunition, kan der med den ammunitionsforvaltende Myndigheds Tilladelse for Private opbevares indtil 5000 Stk. Jagtpatroner eller andre almindelige Haandvaabenpatroner, pakket i Trækasser. Al anden Magasinering for Private er kun tilladt i Rum, hvori der ikke findes anden Ammunition.

§ 3. Inde i ethvert Magasin — paa Kystdefensionens Værker dog u d e n p a a Magasinets Dør — skal paa et synligt Sted nær Indgangen findes en Oversigt over de i Magasinet opbevarede Ammunitions- og Sprængstofmængder, og enhver Beholder med Ammunition og Sprængstof skal være tydelig mærket med Indholdsfortegnelse. Genpart af Oversigten tilstilles Flaadestationen til Opbevaring hos Brandmesteren, forsaavidt Magasinet i brandmæssig Henseende hører under Flaadestationen.

§ 4. Ved Belægningen tages Hensyn til, at Evakuering i Tilfælde af Mobilisering og Sikringsstyrkens Formering skal kunne foregaa hensigtsmæssigt og saa let som muligt — endvidere bør der tages Hensyn til Ammunitionens Klassificering (Projektilvægt, Krudtlevering m. m.). Naar ikke særlige Forhold kræver det, belægges kun $^2/_3$ af Gulvarealet.

I den engang fastsatte Belægningsplan paa Kystdefensionen Værker maa der ikke foretages større Ændringer uden efter Aftale med Søartilleriet. Magasinets Krigsammunition maa ikke uden tvingende Nødvendighed flyttes i Magasinet; Meddelelse om en eventuel Flytning samt om Aarsagen til denne indsendes omgaaende til Søartilleriet. Krigs- og Øvelsesbeholdninger skal holdes skarpt adskilte.

§ 5. Øvelsesammunition maa i Fredstid ikke opbevares paa Kystdefensionens Værker længere end nødvendigt; saafremt saadan Ammunition ikke er forbrugt i den Periode, for hvilken den er bestemt, afleveres den snarest efter Periodens Afslutning til Søartilleriets Laboratorium.

§ 6. En Krudtlevering, der har været opbevaret i Delpartier i typisk forskellige Magasiner, saavel paa Kystdefensionens Værker som i Land, skal ved Sammenflytning i eet Magasin opstilles og mærkes saaledes, at de enkelte Partier til enhver Tid kan skelnes fra hinanden. I det hele taget bør der ved Omflytning af Ammunition altid kunne gøres Rede for de flyttede Partiers tidligere Magasineringssteder.

§ 7. Opstablingen skal være saaledes, at Stablerne ikke kan vælte.

§ 8. Ammunitionen skal anbringes paa Strøer, Lister eller Reoler i passende Afstand fra Væggene, saaledes at Luften kan cirkulere frit om og under de enkelte Stabler.

§ 9. Ammunitionsstabler maa ikke kunne træffes af Døre eller Vinduer ved saadannes Aabning, ligesom Ammunitionen ikke maa kunne beskadiges ved almindelig Færdsel i Magasinerne. Særlig Forsigtighed maa udvises overfor Tændhætter. Patroner med isatte Tændskruer, der ikke opbevares i Kasser e. l., skal være forsynet med Tændskruebeskyttere.

§ 10. I ethvert Magasin eller Gruppe af ensbeliggende Magasiner skal saavidt muligt henstaa en Beholder med Sup-

pleringskrudt for hver Krudtsort, der findes i vedkommende Magasin (Magasingruppe).

3. *Arbejder i Ammunitionsmagasiner.*

§ 1. I Magasiner maa kun foretages Arbejder, der er nødvendige for Ammunitionens Anbringelse eller Udtagelse, samt mindre Vedligeholdelsesarbejder, saasom Afgnidning og Aftørring af Projektiler og Hylstre. Der skal under Arbejdet overalt udvises den størst mulige Forsigtighed — og det er saaledes forbudt at arbejde med Jern- eller Staalredskaber i Rum, hvori der magasineres Ammunition og at slaa Søm i Kasser eller lignende. Stød og Slag skal saavidt muligt undgaas. Sømning og Oplukning af Kasser, hvortil skal anvendes Hammer og Brækjern, maa derfor foretages enten i et særligt Arbejdsrum eller udenfor Magasinet. Pakmateriale saasom Træuld, Papkasser og andre brandfarlige Genstande maa ikke henlægges i Magasinet eller i dettes Nærhed.

§ 2. Under Tordenvejr maa ingen opholde sig i fritliggende Magasiner. Døre og Skodder skal tillukkes, inden Magasinet forlades.

§ 3. Eventuelle Arbejdshold skal være nøje instrueret om Betjeningen af Magasinets Brandslukningsredskaber.

§ 4. Det er forbudt at indtage Maaltider i Magasinet. Tobaksrygning er forbudt ogsaa i Magasinernes umiddelbare Nærhed, ligesom der ikke i disse maa anvendes Tændstikker eller nogen Form for Fyrtøj, Cigartænder eller lignende.

Af Belysningsmidler maa inde i Magasinerne udover de førnævnte elektriske Haandlygter ikke anvendes andre end de i Magasinet fast installerede Lamper eller Projektører.

§ 5. Skal Skodder aabnes for at skaffe Lys, maa Aabningen ikke ske paa Solsiden, hvis det er Solskin, med mindre Vinduerne ogsaa aabnes helt.

§ 6. Saafremt Magasinet eller en Gruppe af Magasiner er omgivet af Hegn, skal alle Døre i Hegnet være aflaasede, ogsaa naar der arbejdes i Magasinet.

§ 7. Naar Magasinet forlades — selvom det kun gælder for en kortere Tid (f. Eks. Frokostpause) — skal saavel

Hegn som Magasin aflaases. Efter Arbejdets Ophør skal den tilsynsførende forvisse sig om, at alle Vinduer og Skodder er lukket og Dørene laaset, saavel i Hegn som i Magasin.

4. *Tilsyn med Ammunitionsmagasiner.*

§ 1. Tilsyn med og Ansvar for Magasinerne har: For Søartilleriets Magasiner: Lederen af Søartilleriets Laboratorium, for Kystdefensionens ubelagte Værker: vedkommende Fortmester.

§ 2. For Kystdefensionens Værker følges de for »Skibe under Kommando« givne Bestemmelser saa nøje som forenteligt med de særlige Forhold, der gør sig gældende.

§ 3. Adgang til Ammunitionsmagasinerne tilstedes kun med den ammunitionsforvaltende Myndigheds Tilladelse.

§ 4. Mindst 1 Gang om Maaneden bør Magasinet udluftes grundigt. Dette bør dog kun finde Sted paa Dage med tørt Vejr. Under Udluftningen skal Magasinet være under konstant Tilsyn (Bevogtning).

§ 5. Om eventuelle Uregelmæssigheder, f. Eks. Mangler ved Bygningerne, iagttaget Fugtighed (Fugtighedsangreb paa Ammunition) o. l. indberettes omgaaende til de respektive Myndigheder.

§ 6. Ammunitionen undersøges af Søværnets Krudttilsyn i Overensstemmelse med »Bestemmelser for Eftersyn og Undersøgelser af Søværnets Beholdninger af røgsvagt Krudt.«

c. Transport.

§ 1. Enhver Transport af Ammunition skal ledes af en Befalingsmand eller civil Funktionær, der bl. a. har Ansvaret for, at Transportmidlernes Udstyr m. m. (f. Eks. Brandslukningsmidler) er i Overensstemmelse med de givne Bestemmelser. Ved mindre Transporter kan en paalidelig Laboratoriearbejder have Ledelsen.

§ 2. I stærkt Regnvejr skal Transport af Ammunition saavidt muligt undgaas. I Tordenvejr maa en Transport ikke paabegyndes.

§ 3. Under Transporten saavel som under Paa- og Aflæsning er Tobaksrygning samt Brug af aaben Ild forbudt.

§ 4. Lederen af Transporten skal efterse, at der ikke paa Transportmidlerne (f. Eks. paa Vognbund og Sider) findes Søm, Beslag eller lignende, som vil kunne beskadige Ammunitionen. Pramme og Køretøjer skal være renset for Kul, Grus o. l.

§ 5. Ved al Transport af Ammunition skal det saavidt muligt undgaas, at Kasser og lignende kommer i direkte Berøring med Jorden.

§ 6. Ved Transport af Ladningskasser og Koggere, paases det, at de ikke kommer til at hvile over skarpe Kanter eller Knæ, samt at de ikke stuves højere, end at underste Lag kan taale Trykket af de overliggende. Dersom Kasserne ligger ned, holdes Hankene fri af Kassernes Sider.

Læsningen skal ske saaledes, at de enkelte Kasser (Koggere) kan staa fast under Kørslen.

§ 7. Ved Transport af Projektiler paases det, at Beskyttelsesbælter eller -ringe er paalagt; dersom et Bælte eller en Ring glider under Kørslen, anbringes det straks paa Plads over Føringsbæltet. Projektilerne stuves ved Hjælp af Løbere eller lignende, saaledes at de enkelte Projektiler ligger fast og er uden direkte Berøring med Vognens eller Prammens Bund og Sider eller med andre Projektiler.

Ved Stuvningen i Vogne tjener som Hovedregel, at Projektilerne lægges i 1, 2 eller 3 Lag med Aksen i Vognens Længderetning. I det enkelte Lag lægges Projektilerne i Rækker, saaledes at 2 og 2 Rækker Projektiler vender Bunden mod hinanden, hvorved der dannes Dobbeltrækker.

§ 8. Ved Transport af Patroner sker dette for de mindres Vedkommende i Kasser, de større stuves paa Vogn eller i Pram i Tæpper, idet en i Vognens eller Prammens Bund anbragt Løber slanges mellem hvert Lag Patroner. Det iagttages, at Patronerne ikke udsættes for Stød eller Slag. Patroner med isatte Tændskruer skal være forsynet med Tændskruebeskyttere. Det paases, at Patronkasserne er lukket, samt at de ikke aabnes under Transporten, hvilket er forbudt.

For at undgaa at beskadige Laagene til Hylstre til 15 cm

P.K. L/45, hvorved Vanskeligheder under Ladningsprocessen let kan opstaa, maa det nøje overholdes, at Hylstrene under Ombordtagningen ikke udtages af Transportkasserne, før disse er langet ned paa Banjerdækket, samt at Hylstrene ved Udtagning af Skibet atter anbringes i Transportkasserne paa Banjerdækket.

§ 9. Dersom en ladt Granat eller en Patron med en ladt Granat tabes under Transporten, skal den straks mærkes, behandles med største Varsomhed og snarest muligt afleveres til Søartilleriets Laboratorium.

§ 10. Pramme, der benyttes til Ammunitionstransport, skal saavidt muligt være lukkede eller overdækkede med Presenninger. Saafremt Ammunition skal forblive Natten over i Pram, skal denne være forsynet med Pumpe eller Øseredskab, tilses hver Time og om fornødent lænses.

Sprængstof maa kun, naar det er indelukket i tætlukket, uantændelig og stærk Beholder, transporteres i aaben Pram, slæbt af Damp- eller Motorfartøj eller i aabent Damp- eller Motorfartøj.

§ 11. Saafremt en Ammunitionstransport bestaar af flere Køretøjer, skal Afstanden mellem de enkelte Køretøjer være mindst 50 m. Ved Hvil under Transporten skal der altid være Vagt ved Vognen. Forsaavidt saadant Hvil ikke afholdes indenfor militære Etablissementer, skal Vognens Standplads saavidt muligt være fjernet 200 m fra nærmeste Bygning.

§ 12. Lastmotorvogne maa under ingen Omstændigheder belastes udover deres indregistrerede Bæreevne.

Personvogne og Sidevogne til Motorcykler maa højst belastes med følgende Ammunitionsvægt (brutto):

2—3 Personers Vogne	200 kg
4—5 — —	300 —
6—7 — —	500 —
Sidevogne til Motorcykler	50 —

Kørehastigheden maa for Lastmotorvogne ikke overstige 25 km/Time, for Personmotorvogne og Motorcykler ikke 35 km/Time.

§ 13. Motorvogne, der anvendes til Ammunitionstransport, skal tilfredsstille de Fordringer, der er angivet i de til enhver Tid gældende Love og Bekendtgørelser vedrørende Kørsel med Motorvogne.

Køretøjet skal være vel vedligeholdt, rengjort og i god driftsikker Stand.

Forsaavidt Benzinbeholderen (Vakuumtanken) ligger højere end Karburatoren, skal den af Justitsministeriet i saa Fald paabudte Hane paa Rørledningen fra Benzinbeholderen (Vakuumtanken) til Karburatoren være indrettet til at aabne og lukke fra Førersædet.

Underskjoldet skal have Afløbshuller for eventuelt under Kørslen stedfindende Benzinspild. Der maa ikke findes Olie eller Benzin paa Underskjoldet eller Utætheder paa Ledningerne for brandfarlige Vædsker.

Tændapparatets Ledninger skal være godt isoleret og forsynet med Kabelsko. Ledningerne skal være befæstet og trukket saaledes, at de ikke kan komme i Berøring med saadanne Dele af Motoren, at der derigennem kan opstaa Gnister.

Bremserne skal være indstillet saaledes, at de ikke — selv under længere Kørsel — kan give Anledning til Udvikling af overdreven Varme.

§ 14. De i forrige Punkt anførte Bestemmelser gælder for Transport af ladte Granater og Patroner af enhver Art uden Brandrør, Krudtgranater med Brandrør, Brisantgranater med Brandrør med Detonatorsikring, løse Brandrør, Detonatorer og Tændskruer, røgsvagt Krudt, herunder tildannede Ladninger med Tændladninger af Sortkrudt samt transportsikre Sprængstoffer, f. Eks. Trotyl.

§ 15. Ladte Granater og Patroner med brisant Sprængladning og iskruede Brandrør uden Detonatorsikring, Salutladninger af Sortkrudt samt Fyrværkerisager og Sortkrudt i Metalemballage maa i Vægtmængder over 200 kg brutto kun transporteres paa Lastmotorvogne, der foruden at tilfredsstille de i Pkt. 13 nævnte Krav, har Bezinbeholderen anbragt under Førersædet eller fritliggende foran dette og omgivet af et varmeisolerende Stof som Asbest eller lignende af en Tykkelse paa mindst 5 mm.

For Mængder mindre end 200 kg brutto gælder Reglerne i Pkt. 13.

§ 16. Sortkrudt og Fyrværkerisager i Træemballage o. l., hvis Bruttovægt overstiger 100 kg, maa kun transporteres med Lastmotorvogne, der foruden at tilfredsstille de i Pkt. 13 nævnte Krav

enten er forsynet med fuldstændig lukket Varekasse, fremstillet af mindst 2 cm tykke Brædder, udvendig paa Sider, Bund og Tag dækket af Aluminium- eller Jernplader af mindst 0,5 mm Tykkelse,

eller er udstyret paa følgende Maade: Benzinbeholderen skal være anbragt under Førersædet eller fritliggende foran dette og omgivet af et varmeisolerende Stof som Asbest eller lignende af en Tykkelse paa mindst 0,5 mm.

Endvidere skal der paa Førerhusets Bagvæg være anbragt en Beskyttelsesskærm af mindst 0,5 mm Aluminium- eller Jernplade samt 3 mm Asbestindlæg.

Beskyttelsesskærmen skal være forlænget nedad, saaledes at Køretøjets Frihøjde over Vejbanen bliver højst 30 cm; eventuel Rude i Førerhusets Bagvæg skal være af brandsikkert Glas.

Udblæsningsrøret maa ikke føres bagved Beskyttelsesskærmen, der kun maa have de til Bremsestænger m. m. nødvendige Aabninger.

Motorvognens Lad skal paa Undersiden være beklædt med mindst 3 cm tykke Asbestplader, der igen dækkes med Jernplader af mindst 0,5 mm Tykkelse.

For Mængder mindre end 100 kg brutto gælder Reglerne i Pkt. 13.

§ 17. Ammunitionen skal være pakket i eller bestaa af lethaandterlige Kolli. Fyrværkerisager og Sortkrudt maa ikke transporteres sammen med anden Ammunition.

§ 18. Køretøjer og Pramme, der anvendes til Ammunitionstransport, skal være forsynet med et af Justitsministeriet for Ruteautomobiler anbefalet Brandslukningsapparat (Indhold 1 Liter) med et ildslukkende kemisk Stof (f. Eks. Tetraklorkulstof) samt med et Brandslukningsapparat (Indhold 12 Liter) med Skum som Slukningsmiddel.

§ 19. Med Hensyn til Transport af Ammunition med Statsbanerne henvises til Bilag A til »Statsbanernes Godsbefordringsreglement« vedrørende Bestemmelser om de Genstande, der er udelukkede fra eller kun betingelsesvis modtages til Befordring.

II. Luftbomber.

a. Magasinering i Søartilleriets Magasiner.

Der henvises til de tilsvarende Bestemmelser for Artilleriammunitionens Magasinering i Land og paa Fort (B.I.b.) under Hensyntagen til de eventuelle Afvigelser, der er en Følge af Materiellets særlige Karakter.

Luftbomber og de dertil hørende Detonatorer maa i k k e magasineres i samme Rum.

b. Magasinering i Flyvevæsenets Magasiner.

Der henvises til de tilsvarende Bestemmelser for Artilleriammunitionens Magasinering i Land og paa Fort (B.I.b.) under Hensyntagen til de eventuelle Afvigelser, der er en Følge af Materiellets og Magasinernes særlige Karakter.

Under midlertidig Magasinering i Flyvevæsenets Magasiner og iøvrigt paa Luftmarinestationer k a n Luftbomber og de dertil hørende Detonatorer, anbragte i Magasineringskasser, opbevares i samme Rum.

c. Magasinering i Luftdepotskib.

Der henvises til de tilsvarende Bestemmelser for Artilleriammunitionens Magasinering i udrustede Skibe (B.I.a. 1 og 2) under Hensyntagen til de eventuelle Afvigelser, der er en Følge af Materiellets særlige Karakter.

d. Transport.

Der henvises til de tilsvarende Bestemmelser for Artilleriammunitionens Transport (B.I.c.) samt til Flyvevæsenets særlige Bestemmelser for Transport af Luftbomber i Cockpit i Luftfartøj.

Luftbomber maa i Fredstid ikke transporteres med iskruet Detonator.

Lederen af Transporten skal af den tilsynsførende paa Udleveringsstedet skaffe sig Erklæring om, at samtlige Luftbombers Transportsikkerheder er i Orden. Saafremt saadan Erklæring ikke kan afgives, skal han personligt forvisse sig om, at dette er Tilfældet.

III. Taageudviklingsmateriel.

a. Magasinering om Bord.

1. *Magasinering i udrustede Skibe.*

I Skibe, hvor der findes særligt Magasin for Taageudviklingsmateriel, skal dette opbevares i Magasinet eller i Taageudviklingsrummet, saafremt et saadant findes.

I Skibe, hvor der ikke findes hverken Magasin for Taageudviklingsmateriel eller Taageudviklingsrum, magasineres Taageudviklingsmateriellet normalt paa Dækket.

Efter derom særlig indhentet Bemyndigelse fra Marineministeriet kan der af Pladshensyn undtagelsesvis gives Tilladelse til Opbevaring af Taageudviklingsmateriellet i et Projektilmagasin eller i et tomt Krudtmagasin.

I hvert Magasin for Taageudviklingsmateriel i større Skibe samt om Bord i mindre Skibe skal findes en fra Søartilleriet medgivet Farvetavle, der angiver Kendemærker, Farver m. m. for de to forskellige Trykluftflasker til henholdsvis Siliciumtetraklorid og Ammoniak.

Nøglerne til Taagemagasiner opbevares i større Skibe af Næstkommanderende, ellers af Chefen (Føreren).

Artilleriregnskabsføreren har under Artilleriofficerens Ansvar Tilsyn med Magasinerne. Naar et Magasin har været aabnet, skal Artilleriregnskabsføreren personlig inspicere, om alt er i Orden, før der lukkes.

2. *Magasinering i Skibe, oplagt under Divisionerne.*

Intet Taageudviklingsmateriel maa findes om Bord i Skibe, oplagt under Divisionerne.

b. Magasinering i Land og paa Kystdefensionens Værker.

Der henvises til de for Artilleriammunitionens Magasinering i Land og paa Kystdefensionens Værker gældende Bestemmelser (B.I.b.), der iagttages under Hensyntagen til de eventuelle Afvigelser, det magasinerede Materiel kan foraarsage.

c. Transport.

Der henvises til de for Artilleriammunitionens Transport gældende Bestemmelser (B.I.c.), der iagttages under Hensyntagen til de eventuelle Afvigelser, der er en Følge af det transporterede Materiels særlige Karakter.

C. Bestemmelser for Mærkning af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel.

I. Artilleriammunition.

Mærkning af Krigsammunition til Kystflaaden (herunder Flyvevæsenet, Flaadestationen m. m.) og til Kystdefensionen er forskellig paa visse Punkter, medens Mærkningen af Øvelsesammunition, løs Ammunition og Eksercerammunition er ens for Søværnets Institutioner.

a. Krigsammunition.

1. Kystflaaden m. m.

1. *Mærkning af Granater.*

a. Granater mærkes paa en af følgende 5 Maader:

Granattype	Spids	Forpart	Bagpart
Panserbrisantgranat	gul	hvid	hvid
Brisantgranat	gul	hvid	sort
Krudtgranat	rød	sort	sort
Panserprojektil	hvid	hvid	hvid
Tracerprojektil	sort	sort	sort

Rød Ring om Granatens Bagparti angiver Lystracer.

Graa Ring om Granatens Bagpart angiver Røgtracer.

Gul Ring om Granatens Bagpart angiver, at Granaten har Autodestruktion.

b. Særlige Bestemmelser for Granater til Karduskanoner og Granater til Patronkanoner med delt Ammunition.

Granater, der om Bord magasineres saaledes, at Spidsen ikke kan ses, mærkes paa Bundfladen med en Ring af samme Farve som Spidsen.

Paa Bundfladen af A.U.-Granater males et »U« af samme Farve som Spidsen.

I Bundfladen paa 24 cm og 15 cm Panserbrisantgranater stemples Nummeret paa den tilhørende Detonator, ligesom samme Nummer males paa Spidsen.

c. Særlige Bestemmelser for Granater til Patronkanoner med Enhedspatron.

Paa Granater til 12 cm—47 mm Patroner incl. males paa Granatens Forpart:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.
3) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (arabiske Tal).

Paa Granater til 87 mm P.K. L/50, 75 mm P.K. L/40,

75 mm P.K. L/35 og 57 mm A.L.K. L/30 males endvidere Kanonens Løblængde paa Granatens Bagpart.

Paa Granater til 40 mm R.K. males paa Granatens Forpart:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.

Paa Granater til 37 mm P.K. og 20 mm R.K. males paa Granatens Forpart:

Krudtleveringens Nummer (Romertal).

2. *Mærkning af Karduser.*

Paa Kardusen fastsyes en Dowlaslap, hvorpaa stemples:

1) Kanonens Betegnelse (f. Eks. 24 cm K. L/43 M/06).
2) Ladningens Art og Vægt (f. Eks. $^1/_2$ K.L. = 23,25 kg).
3) Krudtets Betegnelse (f. Eks. N.R. 250 12/3,20 I-36).
4) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse (f. Eks. 3-37).
5) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (f. Eks. 187).

Ved 24 cm K. har to sammenhørende Halvladninger samme Lb.Nr.

Naar en Ladning styrtes (opløses), udskiftes den helt, Mærkesedlen tilintetgøres, og det derved frigjorte Krudt indgaar i Beholdningen som Krudt i løs Vægt.

3. *Mærkning af Ladninger til Patronkanoner.*

Til Ladningen bindes en Mærkeseddel, hvorpaa stemples:

1) Kanonens Betegnelse (f. Eks. 87 mm P.K. L/50).
2) Ladningens Art og Vægt (f. Eks. K.L. = 2,275 kg).
3) Krudtets Betegnelse (f. Eks. N.R. 415 5,35/1,88 I-35).
4) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse (f. Eks. 4-36).
5) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (f. Eks. 325).

Særlige Bestemmelser for Ladninger til Enhedspatroner.

Ladninger og Patroner i samme Kasse gives samme Lb.Nr. som Kassen.

Ved 40 mm, 37 mm og 20 mm Patroner mærkes Ladningen ikke.

Saafremt en Patron afpatroneres, og Ladningen henstuves som K.L., beholder den sin Mærkeseddel. Styrtes (opløses) Ladningen, tilintetgøres Mærkesedlen, og Krudtet indgaar i Beholdningen som Krudt i løs Vægt.

4. *Mærkning af Ladningskasser.*

Paa de til et Skib hørende Ladningskasser males:

1) Skibets Forkortelsesbogstaver.
2) Kanonens Betegnelse.
3) Ladningens Art og Vægt.
4) Krudtets Betegnelse.
5) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse.
6) Lb.Nr. for de i Kassen værende Ladninger eller Halvladninger.

Ladningskassen plomberes efter at være fyldt.

Saafremt een eller flere Ladninger fra en Ladningskasse skal bortskydes eller anvendes paa anden Maade, skal de laveste Lb.Nr. altid bruges først, hvorefter de paa Ladningskassen malede Nr. overstreges. I førstnævnte Tilfælde skal Ladningskassen plomberes igen, og med Kridt skrives paa Laaget Antallet af de tilbageværende Ladninger.

5. *Mærkning af Patronhylstre.*

Ved Patroner til 15 cm—87 mm incl. males paa Hylstrets Bund:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.
3) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (arabiske Tal).

Ved Patroner til 75 mm—47 mm incl. males paa Hylstrets Bund:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (arabiske Tal).

Ved Patroner til 40 mm—20 mm incl. foretages ingen Mærkning paa Hylstrets Bund.

Særlige Bestemmelser for Patronhylstre til Enhedspatroner.

Ved Patroner med A. U.-Granat males et »U« paa Hylstrets Bund.

Patroner hørende til samme Kasse eller Æske har samme Lb.Nr. som Kassen eller Æsken.

6. *Mærkning af Patronkasser.*

Paa Patronkasser til 87 mm—40 mm Patroner incl. males:

1) Patronens Kaliber.
2) Bogstaverne »K. L.«.
3) Granattypen.
4) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
5) Patronernes fælles Løbenummer (arabiske Tal).

Ved Kasser med Brisantgranater anvendes gul Farve, ved Kasser med Krudtgranater hvid Farve, og ved Kasser med A.L.-Granater anvendes rød Farve.

Saafremt Granaten er forsynet med Lystracer, klæbes paa Kassen en Seddel mærket »Lystracer« og Tracerens Betegnelse.

Saafremt Granaterne er forsynet med Røgtracer, mærkes Kassen med »R«.

Kasser, der indeholder Patroner med A.U.-Granater, mærkes med »U«.

Paa hver Kasse klæbes en Seddel med Navnet paa det Skib, hvortil Kassen er udsat.

a. Særlige Bestemmelser for Patronbeholdere til Undervandsbaade.

Laaget til Patronbeholdere til Undervandsbaade er inddelt i 4 Felter, hvoraf det ene Felt males gult, saafremt Beholderen indeholder Brisantgranater.

Indeholder Beholderen A.L-Granater, males »A.L.-G.« med rød Farve i det gule Felt.

I det andet Felt males Baadens Nr. eller Navn, i det tredie Felt Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal, og i det fjerde Felt Patronernes fælles Lb.Nr.

b. Særlige Bestemmelser for Patronkasser til 37 mm og Patronæsker til 20 mm.

37 mm Patronkasser mærkes med:

1) 37 mm.
2) Bogstaverne »K.L.«.
3) Krudtleveringens Nummer (Romertal).
4) Fortløbende Nr. fra 1 og opefter for hver Krudtlevering (arabiske Tal), da 37 mm Patroner ikke har Lb.Nr.

20 mm Patronæsker og -kasser mærkes med en Seddel, der klæbes paa Æskens Laag:

1) Antal af Patroner (Art eller Arter).
2) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
3) Ladningsvægt.
4) Maaned og Aar for Patroneringen.
5) Patronæskens Lb.Nr.

Paa Æsken males Æsken Lb.Nr.

7. *Mærkning af Rekylgevær- og Haandvaabenammunition.*

Patroner til 8 mm Remingtongevær er malet sorte paa Projektilets Spids og paa Hylsterbunden.

Patroner med Lystracerprojektiler males røde paa Hylsterbunden.

Patroner med massivt Projektil til 8 mm Rekylgevær, 8 mm Karabin M/89 og 9 mm Revolver har ingen særlig Mærkning.

Paa Patronkasserne klæbes en Seddel:

1) Patronernes Art.
2) Patronernes Antal.
3) Krudtets Betegnelse og Ladningsvægt.
4) Maaned og Aar for Patroneringen.
5) Maaned og Aar for Modtagelsen fra Hærens Ammunitionsarsenal.
6) Skibets Navn.

8. *Mærkning af Prøveladninger.*

a. Ladningskasser.

Paa Laaget klæbes en Seddel mærket: »Prøveladning«.

b. Patronkasser.

Paa Laaget klæbes en Seddel mærket: »Prøveladning«.

2. *Kystdefensionen.*

1. *Mærkning af Granater.*

a. Granater mærkes paa en af følgende 5 Maader:

Granattype	Spids	Forpart	Bagpart
Panserbrisantgranat	hvid	rød	hvid
Brisantgranat*)	rød med hvid Ring	rød	hvid
	rød	rød	hvid
Krudtgranat	sort	sort	sort
Granatkardæsk	blaa	blaa	hvid

Rød Ring om Granatens Bagpart angiver Lystracer.

Gul Ring om Granatens Bagpart angiver, at Granaten har Autodestruktion.

b. Særlige Bestemmelser for Granater til Karduskanoner og Haubitser samt til Patronkanoner med delt Ammunition.

Paa Granaten males paa Forparten:

1) Granatens Vægt.
2) Detonatorkrudtets Betegnelse (f. Eks. N.K. 26).

c. Særlige Bestemmelser for Granater til Patronkanoner med Enhedspatron.

Paa Granater til 12 cm—47 mm Patroner incl. males paa Granatens Forpart:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.
3) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (arabiske Tal).

*) Brisantgranater til R.K. dog som Kystflaadens Brisantgranater.

Paa Granater til 40 mm R. K. males paa Granatens Forpart:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.

Paa Granater til 20 mm R. K. males paa Granatens Forpart:

Krudtleveringens Nummer (Romertal).

2. *Mærkning af Karduser til Karduskanoner og Haubitser.*

Paa Kardusen fastsyes en Dowlaslap, hvorpaa stemples:

1) Kanonens eller Haubitsens Betegnelse (f. Eks. 30,5 cm K. L/40).
2) Ladningens Art og Vægt (f. Eks. 1/3 K. L. = 33,8 kg).
3) Krudtets Betegnelse (f. Eks. N.R. 545 14,5/4, 36 I-37).
4) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse (f. Eks. 8-37).
5) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (f. Eks. 153).

Ved 30,5 cm K. har tre sammenhørende Trediedelsladninger samme Løbenummer, og ved 21 cm samt 17 cm har to sammenhørende Halvladninger samme Løbenummer.

Naar en Ladning styrtes (opløses) adskilles den helt, Mærkesedlen tilintetgøres, og det derved frigjorte Krudt indgaar i Beholdningen som Krudt i løs Vægt.

a. Særlige Bestemmelser for Karduser til Karduskanoner.

Ved 30,5 cm, 21 cm og 17 cm K. stikkes i Kardusen, lige foran for Tændladningen, en rundtgaaende Stikning af blaat Uldgarn for at tilkendegive, at denne Ende af Ladningen skal vende bagud i Kanonens Kammer.

b. Særlige Bestemmelser for Karduser til Haubitser.

I Endebunden af Kardusen mærkes denne med Haubitsladningens Nummer.

Hvert Tillægselement mærkes paa Oversiden med et Nummer, der angiver den samlede Haubitsladnings Nummer.

Paa Undersiden mærkes hvert Element med Elementets Ladningsvægt og Krudtbetegnelse.

Paa det underste Element, Hovedelementet, mærkes Randen tillige med Haubitsens Betegnelse.

3. *Mærkning af Ladninger til Patronkanoner.*

Til Ladningen bindes en Mærkeseddel, hvorpaa stemples:

1) Kanonens Betegnelse (f. Eks. 12 cm P. K. L/40).
2) Ladningens Art og Vægt (f. Eks. K. L. = 4,375 kg).
3) Krudtets Betegnelse (f. Eks. N. R. 570 8,0/1,63 I-36).
4) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse (f. Eks. 5-37).
5) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (f. Eks. 463).

Særlige Bestemmelser for Ladninger til Enhedspatroner.

Ladninger og Patroner i samme Kasse gives samme Lb.Nr. som Kassen.

Ved 40 mm og 20 mm Patroner mærkes Ladningen ikke.

Saafremt en Patron afpatroneres, og Ladningen henstuves som K. L., beholder den sin Mærkeseddel. Styrtes (opløses) Ladningen, tilintetgøres Mærkesedlen, og Krudtet indgaar i Beholdningen som Krudt i løs Vægt.

4. *Mærkning af Koggere.*

Paa de til et Fort hørende Koggere klæbes en Seddel, der angiver:

1) Fortets Forkortelsesbogstaver.
2) Kanonens eller Haubitsens Betegnelse.
3) Ladningens Art og Vægt.
4) Krudtets Betegnelse.
5) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse.
6) Ladningens (Ladningernes) Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering.

Ved 30,5 cm og 21 cm Koggere, skal Koggeret, der indeholder den Trediedelsladning eller Halvladning, som er forsynet med Tinring, mærkes med en rundtgaaende hvid Ring.

Saafremt een eller flere Ladninger fra et Kogger skal bortskydes eller anvendes paa anden Maade, skal de laveste Lb.Nr. altid bruges først, hvorefter de paa Koggeret anbragte Numre rettes eller overstreges helt.

5. *Mærkning af Patronhylstre.*

Ved Patroner til 15 cm og 12 cm males paa Hylstrets Bund:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.
3) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (arabiske Tal).

Ved Patroner til 75 mm og 57 mm males paa Hylstrets Bund:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Ladningens Løbenummer indenfor den paagældende Krudtlevering (arabiske Tal).

Ved Patroner til 40 mm og 20 mm foretages ingen Mærkning paa Hylstrets Bund.

Særlige Bestemmelser for Patronhylstre til Enhedspatron.

Ved Patroner med Brisantgranat, Krudtgranat og Granatkardæsk males henholdsvis: en rød Ring, en sort Ring og en blaa Ring paa Hylstrets Bund omkring Tændskruen (Tændhætten).

Patroner hørende til samme Kasse eller Æske har samme Lb.Nr. som Kassen eller Æsken.

Anmærkning.

Patronhylstre, som Søværnet har overtaget fra Kystartilleriet, vil indtil videre være mærket paa følgende Maade:

I Patronhylstrets Bund er stemplet Dato, Maaned og Aar for Patroneringen, f. Eks. 30415, der skal læses: 30/4 1915. Naar Sammenstillingen er saadan, at Fejllæsning kan

finde Sted, er der sat et Kørnslag mellem Tallene, f. Eks. 2.1214, som skal læses: 2/12 1914.

6. *Mærkning af Patronkasser.*

a. Paa Patronkasser til 40 mm Patroner males:

1) Patronens Kaliber.
2) Bogstaverne »K. L.«.
3) Granattypen.
4) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
5) Patronernes fælles Løbenummer (arabiske Tal).

Paa Kassen klæbes en Seddel mærket »Lystracer«, samt en Seddel med Navnet paa det Fort, hvortil Kassen er udsat.

b. Paa Patronæsker til 20 mm Patroner klæbes en Seddel med følgende Inskription:

1) Antal af Art eller Arter af Patroner.
2) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
3) Ladningsvægt.
4) Maaned og Aar for Patroneringen.
5) Patronæskens Løbenummer.

Paa Æsken males Æskens Løbenummer.

7. *Mærkning af Rekylgevær- og Haandvaabenammunition.*

Patroner til 8 mm Remingtongevær males sorte paa Projektilets Spids og paa Hylsterbunden.

Patroner med Lystracerprojektiler males røde paa Hylsterbunden.

Patroner til 11 mm Remingtongevær, 8 mm Rekylgevær, 8 mm Karabin M/89 og 9 mm Revolver har ingen særlig Mærkning.

Paa Patronkasserne klæbes en Seddel:

1) Patronernes Art.
2) Patronernes Antal.
3) Krudtets Betegnelse og Ladningsvægt.
4) Maaned og Aar for Patroneringen.
5) Maaned og Aar for Modtagelsen fra Hærens Ammunitionsarsenal.
6) Fortets Navn.

8. *Mærkning af Koggere og Hylstre med Suppleringskrudt.*

Paa Koggere og Hylstre til Suppleringskrudt klæbes en Seddel mærket: »Suppleringskrudt«, Krudtets Betegnelse samt Fortets Navn.

b. Øvelsesammunition.

1. *Mærkning af Projektiler.*

For alle Øvelsesprojektiler gælder, at hele Projektiletet er malet blaat.

Rød Ring om Projektilets Bagpart angiver Lystracer.

Særlige Bestemmelser for Projektiler til Patronkanoner med Enhedspatron.

Paa Projektiler til 12 cm—40 mm Patroner incl. males paa Projektilets Forpart:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.

Paa Granater til 87 mm P. K. L/50, 75 mm P. K. L/40, 75 mm P. K. L/35 og 57 mm A. L. K. L/30 males endvidere Kanonens Løblængde paa Projektilets Bagpart.

Paa Projektiler til 37 mm P. K. og 20 mm R. K. males paa Projektilets Forpart:

Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.

Ved Projektilernes Maling angives »K. L.« med sort, »R. L.« med rødt og »Ø. L.« med blaat.

2. *Mærkning af Karduser.*

Paa Karduser fastsyes en Dowlaslap, hvorpaa stemples:

1) Kanonens Betegnelse.
2) Ladningens Art og Vægt.
3) Krudtets Betegnelse.
4) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse.

3. *Mærkning af Ladninger til Patronkanoner.*

Til Ladningen bindes en Mærkeseddel, hvorpaa stemples:

1) Kanonens Betegnelse.
2) Ladningens Art og Vægt.
3) Krudtets Betegnelse.
4) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse.

Ved 40 mm, 37 mm og 20 mm Patroner mærkes Ladningen ikke.

4. *Mærkning af Ladningskasser og Koggere.*

Paa Ladningskasser og Koggere klæbes en Seddel, der angiver:

1) Skibets eller Fortets Forkortelsesbogstaver.
2) Kanonens eller Haubitsens Betegnelse.
3) Ladningens Art og Vægt.
4) Krudtets Betegnelse.
5) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse.

Ladningskasser plomberes efter at være fyldt.

Ved 30,5 cm og 21 cm Koggere skal Koggeret, der indeholder den Trediedelsladning eller Halvladning, som er forsynet med Tinring, mærkes med en rundtgaaende hvid Ring.

5. *Mærkning af Patronhylstre.*

Ved Patroner til 15 cm—87 mm males paa Hylstrets Bund:

1) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.
2) Maaned og Aar for Patroneringen.

Ved Patroner til 75 mm—20 mm foretages ingen Mærkning paa Hylstrets Bund.

Ved Patronhylstrenes Maling angives »K. L.« med sort, »R. L.« med rødt og »Ø. L.« med blaat.

6. *Mærkning af Patronkasser.*

Paa Patronkasser til 87 mm—37 mm Patroner males med blaat:

1) Patronens Kaliber.
2) Bogstaverne: »K. L.«, »R. L.« eller »Ø. L.«
3) Projektilets Art: »Ø. P.«.
4) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal.

Saafremt Projektilerne er forsynet med Lystracer, klæbes en Seddel med »Lystracer« paa Patronkassen.

Paa hver Kasse klæbes en Seddel med Navnet paa det Skib eller Fort, hvor Kassen skal benyttes.

Særlige Bestemmelser for Patronæsker (-kasser) til 20 mm Patroner.

Paa Æsken klæbes en Seddel med følgende:
1) Patronens Kaliber.
2) Antal af Patroner (Art eller Arter).
3) Krudtleveringens Nummer (Romertal) og Aarstal samt en Seddel mærket: »Til Øvelsesskydning«.

7. *Mærkning af Rekylgevær- og Haandvaabenammunition.*

Mærkningen foretages som for Krigsammunitionen, idet der dog paaklæbes Kassen en Seddel mærket »Til Øvelsesskydning«.

c. Løs Ammunition.

1. *Mærkning af Karduser til Salutladninger.*

Paa Karduser til 12 cm—40 mm stemples:
1) Kanonens Kaliber.
2) Ladningens Vægt.
3) Maaned og Aar for Ladningens Tildannelse.

2. *Mærkning af Ladningskasser.*

Paa Ladningskasserne klæbes en Seddel med følgende Inskription:
1) Skibets eller Fortets Forbogstaver.
2) Kanonens Kaliber.
3) Ladningens Art og Vægt.

3. *Mærkning af Patronkasser.*

Paa Patronkasserne males:

1) Skibets eller Fortets Forkortelsesbogstaver.
2) Kanonens Kaliber.
3) Patronernes Art.

4. *Mærkning af Rekylgevær- og Haandvaabenammunition.*

Træprojektilet og Hylsterbunden males blaa.

d. Eksercerammunition.

Projektiler males grønne.

Ladninger males grønne.

Patronhylstre males grønne paa Hylsterbunden.

Patronkasser males med følgende:

1) Kanonens Kaliber.
2) Eksercerpatroner.

Fejlpatroner til 40 mm, 20 mm og 8 mm mærkes paa Hylstret efter Forholdene med: 1, 3 eller 4 Ringe samt et Kors paa Hylstret.

II. Luftbomber.

a. Luftbomber til Krigsbrug.

1. *Mærkning af Bomber.*

Bombelegeme med Haleparti males graat med gul Spids eller gul Ring bag Mundingsbrandrøret (herfra dog undtaget det eventuelle Bundbrandrør).

Paa 2 diametralt modsatte Steder paa Bombens Forpart males Bombens Løbenummer, og samtidig stemples den med Fabrikationsaar og -sted.

2. *Mærkning af Brandrør.*

Mundingsbrandrør parkeriseres sorte.

Bundbrandrør males eller parkeriseres ikke.

Paa begge Slags Brandrør males det med Bomben samhørende Løbenummer.

3. *Mærkning af Detonatorer.*

Detonatorer parkeriseres sorte.

Detonatorer uden Forsinkelse males hvide i Bunden samt med en hvid Ring omkring Midten. Endvidere stemples de »0 Sek.«.

Detonatorer med Forsinkelse males røde i Bunden samt med en rød Ring omkring Midten. Endvidere stemples de »15 Sek.«.

4. *Mærkning af Emballage til Bomber.*

Transportkassernes Laag og Sider males graa, og der klæbes en Seddel paa Laaget og paa en af Siderne med følgende Data:

1) Bombens Vægt og Art (f. Eks.: 50 kg Luftbombe, Bofors.)
2) Bombernes Løbenummer (f. Eks. Lb.Nr. 15 og 16).
3) Bombernes Leveringsaar (f. Eks. 1934).

5. *Mærkning af Emballage til Detonatorer.*

Transportkassernes Laag og Sider males hvide eller røde efter Indholdet af Detonatorer henholdsvis uden eller med Forsinkelse.

Paa Laaget og paa den ene af Siderne klæbes en Seddel med følgende Data:

1) Detonatorernes Antal og Art (f. Eks. 8 Stk. Detonatorer med Forsinkelse (15 Sek.) til Luftbomber).
2) Detonatorernes Leveringsaar (f. Eks. 1934).

b. Luftbomber til Øvelsesbrug.

1. *Mærkning af Bomber.*

a. Sortkrudtladte Øvelsesbomber: Bombelegemet med Haleparti males blaat med rød Ring bag Mundingsbrandrøret.

b. Uladte Øvelsesbomber males blaa.

Bombelegemet med Haleparti males blaat.

I Forparten stemples Fabrikationssted og Fabrikationsaar.

2. *Mærkning af Emballage til Bomber.*

Transportkassernes Laag og Sider males blaa, og der klæbes en Seddel paa Laaget og paa den ene af Siderne med følgende Data:

1) Bombernes Antal og Art (f. Eks. 4 Stk. 12 kg Øvelsesluftbomber),
2) Bombernes Leveringsaar (f. Eks. 1937).

3. *Mærkning af Emballage til Tændpatroner og Røgsatsladninger.*

Transportkassernes Laag og Sider males blaa, og der klæbes en Seddel paa Laaget og paa den ene af Siderne med følgende Data:

1) Antal og Art af Indhold (f. Eks. 8 Stk. Tændpatroner og 8 Stk. Røgsatsladninger til 12 kg Øvelsesluftbomber),
2) Maaned og Aar for Pakningen (f. Eks. 10—1937).

III. Taageudviklingsmateriel.

a. Taageudviklingsapparat M/26.

§ 1. Staalflasken, der indeholder Ammoniak, males med Skibets Farve (graa eller graagrøn); den øverste Del af Flasken samt Hætten males dog graa.

Foroven paa Flasken males og stemples henholdsvis »A« samt Flaskens Lb. Nr.

Foroven paa den cylindriske Del af Staalflasken males: Maaned og Aar for Fyldningen (f. Eks. 3—38).

§ 2. Staalflasken, der indeholder Siliciumtetraklorid, males med Skibets Farve (graa eller graagrøn); den øverste Del af Flasken samt Hætten males dog grøn.

Foroven paa Flasken males og stemples henholdsvis »B« samt Flaskens Lb. Nr.

Foroven paa den cylindriske Del af Staalflasken males:

a) Maaned og Aar for Fyldningen (f. Eks. 3—38).

b) Maaned og Aar for Paasætning af Kulsyre (f. Eks. 10—38).

§ 3. Et Sæt Staalflasker med henholdsvis Ammoniak og Siliciumtetraklorid gives samme Lb.Nr.

b. Taagebøje M/27 og M/29.

§ 1. Bøjen males graagrøn (Torpedobaadsfarve).

Paa Bøjens Hætte klæbes en Brugsanvisning.

Paa Bøjens koniske Del klæbes en Seddel med følgende Oplysninger:

a) Bøjens Modelaar (f. Eks. M/27 eller M/29).

b) Bøjens Løbenummer.

c) Maaned og Aar for Bøjens Fyldning (f. Eks. 3—38).

§ 2. Bøjens Transportbeholder males graagrøn.

Paa Beholderens Laag males:

a) Bøjens Modelaar (f. Eks. M/27 eller M/29).

b) »Opad«.

S. Brorsen.

MARINEMINISTERIET.

København, den 8de November 1940.

Kundgørelse for Søværnet.

1.

Lov

(Nr. 562 af 31te Oktober 1940)

om

politimæssige Bestemmelser i Tilslutning til militære Forhold og Foranstaltninger.

§ 1.

Forsvarsministeren skal være bemyndiget til med Virkning efter Borgerlig Straffelovs § 104 at udstede de politimæssige Paabud og Forbud, som maatte findes nødvendige for:

a) at regulere Sejlads og Fiskeri i Nærheden af danske eller fremmede Minefelter og Spærringer i danske Farvande og i Farvandene omkring Danmark,

b) at hindre Ophold, Færdsel eller Flyvning, hvor det anses for ønskeligt, i Nærheden af faste eller midlertidige militære Anlæg,

c) at hindre, at militære Anlæg, Flyvepladser, Depoter, Forsyninger eller militært Materiel uden behørig Bemyndigelse beskrives eller afbildes, samt at saadanne Afbildninger eller Beskrivelser mangfoldiggøres eller offentliggøres,

d) at hindre, at Meddelelser angaaende militære Styrkers Bevægelser, Opholdssteder eller Styrkeforhold uden behørig Bemyndigelse offentliggøres.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft straks.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

5. Søværnskommandoen har under 2den September 1940 godkendt samlede Bestemmelser for Behandling af Artilleriammunition, Luftbomber og Taageudviklingsmateriel (trykt særskilt).

6. Ministeriet har i Tilslutning til Bestemmelser for Skildvagtstjenesten om Bord fastsat følgende:

Bestemmelser

angaaende

Posters og Patruljers Bevæbning med Stav og angaaende dennes Anvendelse.

Poster eller Patruljer kan være bevæbnet med Stav; Staven er den almindelige Politistav.

For Stavens Anvendelse gælder følgende Regler:

Staven maa kun benyttes:

1. naar det er nødvendigt for at afværge personlig Overlast mod Poster, Ronder eller Patruljer,
2. naar det er nødvendigt for at afværge groft Hærværk,
3. ved Anholdelse af Personer, naar Post, Ronde eller Patrulje har Grund til at formode, at den ikke paa anden Maade kan sikre sig den paagældende Person,

4. naar det er nødvendigt for at hindre, at nogen med Magt søger at forhindre en Tjenestehandlings Udførelse, f. Eks. hvis nogen søger at hindre en Anholdelse eller søger at befri en anholdt.

Naar Staven benyttes, skal det, som enhver anden Tjenestehandling, gøres med Ro, Overlegenhed og Besindighed, men effektivt.

Under samlet Optræden maa Staven i Almindelighed kun bruges efter Ordre, med mindre det under Punkt 1 anførte Forhold er til Stede.

Ordren »Træk Stavene« er ikke ensbetydende med, at Staven skal bruges.

Staven maa ikke trækkes som Trusel for at faa en Tjenestehandling gennemført, naar der ikke fra Modpartens Side er Tale om en Angrebs- eller Undvigelseshandling (jfr. Pkt. 1, 3 og 4).

Med mindre overhængende Fare for egen Person er til Stede, maa Staven kun benyttes til at afvæbne — »lamme« — Modstanderen ved Slag mod Arm, Ben, Bryst og Rygstykker.

S. Brorsen.